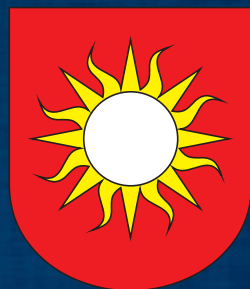

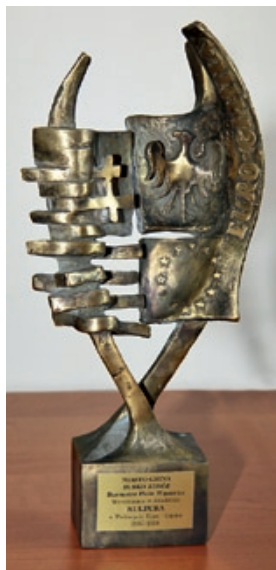
Gmina Busko-Zdrój na przestrzeni lat 2007–2010

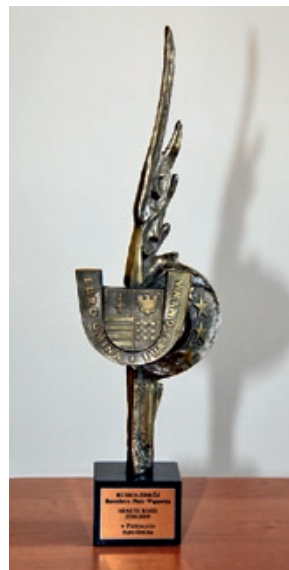
Wysokość pozyskanych przez Gminę Busko-Zdrój środków zewnętrznych w latach 2007–2010 wynosi 134 658 161 zł, co wedle stosowanych wskaźników w przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowi 4 157 zł

Wyróżnienie przyznane przez Marszałka Adama Jarubasa za inwestycje zmierzające do rozwoju turystyki uzdrowiskowej i kulturowej (2007 r.)

Wyróżnienie w Dziedzinie Kultury w Plebiscycie „EURO-GMINA 2007/2008”

Tytuł Miasto Roku 2008/2009 w Plebiscycie „EURO-GMINA 2008/2009”

„Wędrowiec Świętokrzyski” otrzymany za zasługi Gminy Busko-Zdrój dla rozwoju turystyki (2009 r.)

„Świętokrzyska Victoria” przyznana przez Marszałka Adama Jarubasa dla najlepszego samorządu województwa świętokrzyskiego (2010 r.)

Szanowni Państwo!

Niniejsza publikacja prezentuje to, co wydarzyło się w Gminie Busko-Zdrój w przeciągu 3 ostatnich lat. Mogą Państwo prześledzić na jej stronach, jak w tym okresie czasu rozwijała się nasza gmina, jakie zmiany w niej zaszły i co one przyniosły, a jestem pewien, że przyniosły wiele dobrego.

Wiodącą funkcją Gminy Busko-Zdrój jest funkcja uzdrowiskowa. Zasoby unikalnych w Europie wód leczniczych: siarczkowych i jodkowo-bromkowych, są podstawą lecznictwa uzdrowiskowego, a niedawno otwarte nowe ujęcie wód leczniczych w sołectwie Las Winiarski wpłynie na dalszy rozwój gminy.

Modernizacja i rozbudowa bazy rekreacyjno-wypoczynkowej sprawiają, że Busko-Zdrój staje się także znaczącym ośrodkiem turystyczno-wypoczynkowym.

Czyste środowisko, łagodny klimat, wspaniałe krajobrazy, pomniki przyrody oraz zabytki historii – to dodatkowe atuty, które stanowią niewątpliwie dużą wartość turystyczną i mają wpływ na podniesienie atrakcyjności gminy.

W naszych działaniach skupiamy się nie tylko na funkcji uzdrowiskowej gminy. Dbamy o całościowość i równomierny jej rozwój.

Inwestujemy we wszystkie dziedziny życia społecznego, począwszy od ochrony zdrowia, poprzez bezpieczeństwo, oświatę, ochronę środowiska, kulturę, sport, turystykę, infrastrukturę komunalną.

W 2008 r. Gmina Busko-Zdrój była jednym wielkim placem budowy. Rok 2009 był kontynuacją i zaczątkiem wielu inwestycji, powiem więcej, był wręcz inwestycyjnym boorem! Intensywnie budowaliśmy, remontowaliśmy, projektowaliśmy i korzystaliśmy z możliwości, jakie dają fundusze europejskie oraz środki budżetowe krajowe, zwłaszcza w sferze inwestycyjnej.

Stawiamy przede wszystkim na inwestycje w miejsca użyteczności publicznej, dostępne zarówno mieszkańcom jak i odwiedzającym nas gościom, bowiem inwestycje w rozwój miasta oraz gminy są najlepszą lokatą na przyszłość.

W każdej dziedzinie gmina osiągnęła bardzo wiele. Dowodem na to są liczne nagrody zdobyte przez gminę m.in.: tytuł *Miasto Roku 2008/2009*, *Lider w Dziedzinie Kultury 2007/2008*, *Wędrowiec Świętokrzyski* otrzymany za zasługi gminy dla rozwoju turystyki, a także ostatnio zdobyta prestiżowa nagroda *Świętokrzyska Victoria* – przyznana przez marszałka dla najlepszego samorządu. Ten sukces jest dziełem zbiorowym, efektem pracy i zaangażowania wielu ludzi i środowisk.

Przed gminą jeszcze dużo wyzwań, tym bardziej, że coraz szybciej i prężniej się ona rozwija, coraz więcej inwestorów, nie tylko miejscowych, chce ulokować u nas swój kapitał.

Zachęcam do zapoznania się z biuletynem, który w skrótowy sposób obrazuje proces przeistaczania się naszego regionu. Przekonają się Państwo, jak zmieniło się i nadal się zmienia nasze otoczenie, jak pięknieje i przybywa w nim obiektów i miejsc przyjaznych ludziom, odpowiadających ich potrzebom i zapewniających im godziwe warunki życia, pracy oraz odpoczynku.

Spis treści

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w Gminie Busko-Zdrój w latach 2007–2009	3
Gospodarowanie mieniem i zasobem komunalnym Gminy Busko-Zdrój	5
Rolnictwo i aktywizacja środowiska wiejskiego	7
Kultura i ochrona dóbr dziedzictwa narodowego	17
Bezpieczeństwo na terenie Miasta i Gminy Busko-Zdrój.....	25
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	29
Oświata	36
Ochrona środowiska	49
Sport, turystyka i rekreacja	54
Infrastruktura drogowa	62
Promocja i współpraca zagraniczna	66
Najważniejsze plany inwestycyjne.....	81
Środki unijne oraz krajowe pozyskane (i planowane do pozyskania) na realizację zadań w kadencji 2007–2010.....	93

Opracowanie:
Zespół redakcyjny pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju

Wydawca:
Kazimierska Agencja Drukarska
ul. Przemysłowa 9, 28-500 Kazimierza Wielka
tel. (41) 350 20 02, e-mail: druk@drukarniakw.pl, www.drukarniakw.pl

Kazimierza Wielka 2010

ISBN 978-83-928092-3-4

Druk: Kazimierska Agencja Drukarska

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w Gminie Busko-Zdrój w latach 2007–2009

Obecnie dla obszaru Miasta i Gminy Busko-Zdrój obowiązuje **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Busko-Zdrój**, zatwierdzone Uchwałą Rady Miejskiej w Busku-Zdroju Nr IX/122/99 z dnia 30. 09. 1999 r. Studium zostało opracowane w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139 z późn. zm.), która obowiązywała do dnia 31 grudnia 2003 r.

Przedmiotowe studium zostało zmienione Uchwałą Nr XXV/263/2005 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 04. 03. 2005 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Busko-Zdrój dla obszarów sołectw Radzanów, Siesławice, Zbludowice oraz części miasta Busko-Zdrój.

Zgodnie z art. 14. ust. 1 w/w ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Po wyczerpaniu procedury wynikającej z tej uchwały i uchwaleniu przez radę gminy „Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego”.

Jest on normą prawną stanowiącą podstawę do podejmowania decyzji administracyjnych, umożliwiających prowadzenie przestrzennej polityki na obszarze gminy, jako jednolitego organizmu społecznego i gospodarczego.

Obecnie 25 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar ok. 1 320 ha.

Statut Uzdrowiska Busko-Zdrój

W związku z tym, że Gmina Busko-Zdrój jest gminą uzdrowiskową zgodnie z wymogami ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 167 poz. 1399 z późn. zm.) uchwalony został Uchwałą Nr XXXV/367/2006 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 27. 06. 2006 r. Nr 156 poz. 1838) tymczasowy statut Uzdrowiska Busko-Zdrój, który utracił moc obowiązującą po podjęciu Uchwały Nr XXVII/298/09 Rady Miejskiej w Busku-Zdroju z dnia 26 marca 2009 r. ustanawiającej statut Uzdrowiska Busko-Zdrój.

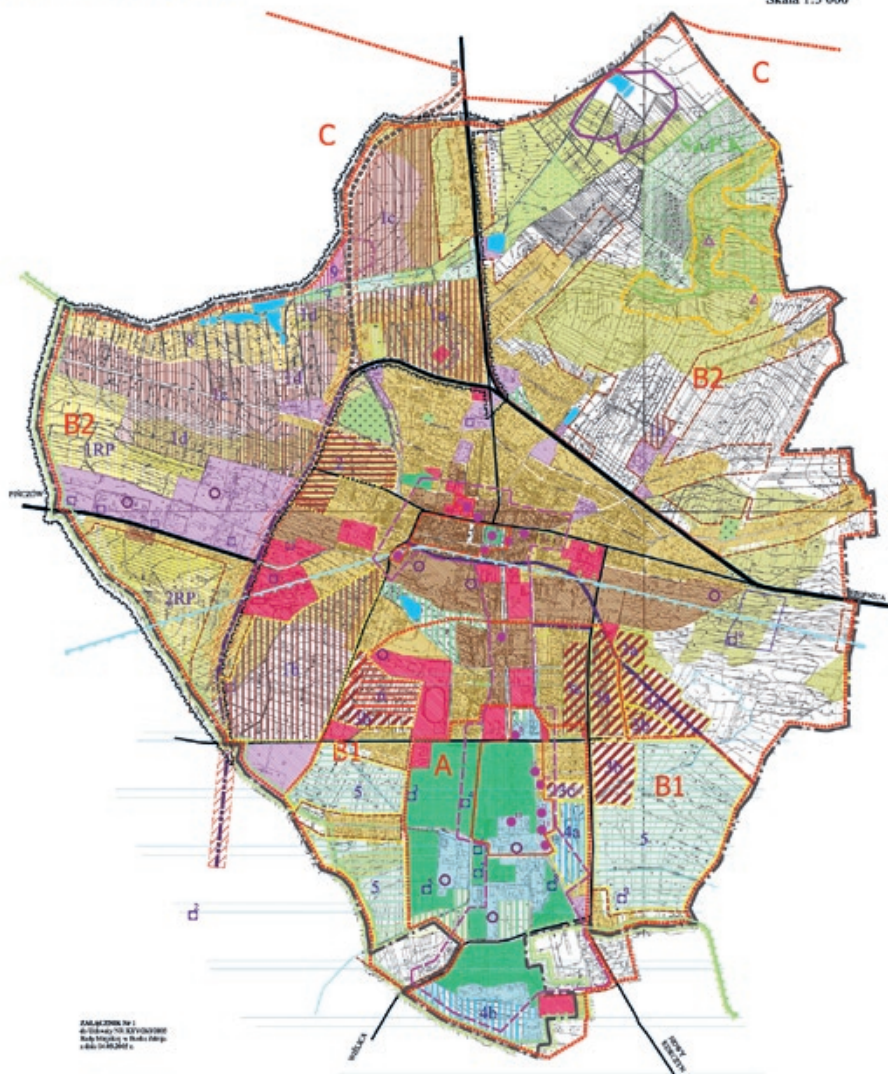
Statut uzdrowiska jest dokumentem, który wyznacza strefy ochronne uzdrowiska oraz określa czynności zabronione w tych strefach także w zakresie zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia statutu są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych w obszarach objętych tymi strefami.

BUSKO ZDRÓJ

RYSUNEK JEDNOLITY STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA

Skala 1:5 000

ZAKAZOWANO TU:
40-tobylowy Na 250000000
Busko Zdrój, w Busku Zdroj
2014, 01/01/2014 r.

OPISYVANIA SYMBIOL

SYMBIOL SIŁKI	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
4. OZNACZENIA OBCYCH SYMBIOLÓW
DO SŁUŻBY W SYM. 0 000 000
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne

OPISYVANIA SYMBIOL

1. OZNACZENIA SYMBIOLÓW
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
2. OZNACZENIA SYMBIOLÓW
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne

OPISYVANIA SYMBIOL

Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
3. OZNACZENIA SYMBIOLÓW
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne

OPISYVANIA SYMBIOL

4. OZNACZENIA SYMBIOLÓW
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne

OPISYVANIA SYMBIOL

Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
5. OZNACZENIA SYMBIOLÓW
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne

OPISYVANIA SYMBIOL

6. OZNACZENIA SYMBIOLÓW
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne
Wodne, wodne, wodne	Wodne, wodne, wodne

Zadania gminne w odniesieniu do polityki przestrzennej

W celu rozwiązywania lokalnych problemów oraz kształtowania kierunków i form rozwoju miasta o charakterze uzdrowskim, przy uwzględnieniu potrzeby uporządkowania, uatrakcyjnienia terenów już zainwestowanych, poprawienia ich estetyki, przygotowane zostały koncepcje:

- dworca autobusowego, który będzie wizytówką miasta
- placu targowego przy ul. Batorego
- pasażu uzdrowskiego w uzdrowskiej strefie A w celu uporządkowania handlu koszyczkowego
- zorganizowano i przeprowadzono przy współudziale Stowarzyszenia Architektów Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Kielce konkurs na opracowanie koncepcji architektonicznej modernizacji i rewitalizacji obszaru centrum miasta Busko-Zdrój: rynku, placu przy ul. Poprzecznej oraz al. Mickiewicza

Wyżej wymienione koncepcje aktualnie wdrażane są do realizacji.

Gospodarowanie mieniem i zasobem komunalnym Gminy Busko-Zdrój

Mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych. Nabycie mienia komunalnego następuje:

- na podstawie ustawy – *Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym*
- przez przekazanie gminie mienia w związku z utworzeniem lub zmianą granic gminy
- w wyniku przekazania przez administrację rządową na zasadach określonych przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia
- w wyniku własnej działalności gospodarczej
- przez inne czynności prawne
- w innych przypadkach określonych odrębnymi przepisami

Do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gminne zasoby nieruchomości mogą być wykorzystywane na cele rozwojowe gmin i zorganizowanej działalności inwestycyjnej, a w szczególności na realizację budownictwa mieszkaniowego oraz związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej.

Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, uchwalane na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W przeciągu 3 ostatnich lat sprzedano ogółem 98 mieszkań komunalnych. Sprzedaż mieszkań komunalnych dotychczasowym najemcom stanowi dla gminy nie tylko źródło

dochodu, ale także zwalnia ją z obowiązku utrzymywania substancji mieszkaniowej, przenosząc ten obowiązek na właścicieli mieszkań. Pozyskane w ten sposób środki finansowe inwestowane są w utrzymanie mieszkań socjalnych oraz remonty lokali komunalnych będących w zarządzie gminy.

Zagospodarowano obiekty po zlikwidowanych szkołach podstawowych w miejscowościach: Skotniki Duże, Wełecz, Mikułowice i Widuchowa. W budynkach po zlikwidowanej Szkole Podstawowej w Skotnikach Dużych i przedszkolu prowadzony jest Dzienny Ośrodek Rehabilitacji Leczniczej „Przystań”, świadczący usługi rehabilitacyjne na podstawie umowy z NFZ oraz Dom Pomocy Rodzinnej służący ludziom w jesieni życia.

Dzienny Ośrodek Rehabilitacji Leczniczej „PRZYSTAŃ” w Skotnikach Dużych

Budynki po zlikwidowanych szkołach podstawowych w Wełczu i Mikułowicach zostały wynajęte w celu zorganizowania i prowadzenia w nich przedszkoli niepublicznych. Budynek po zlikwidowanej Szkole Podstawowej w Widuchowie wykorzystywany jest na potrzeby ogólnowiejskie, jako świetlica, izba regionalna i siedziba Koła Gospodyń Wiejskich.

W 2008 r. przekształcono Miejsko Gminny Zakład Komunalny w spółkę prawa handlowego o nazwie Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Busku-Zdroju, której to spółki jedynym właścicielem jest Gmina Busko-Zdrój. Dzięki temu stworzone zostały podstawy do ubiegania się przez spółkę o znaczące dofinansowanie z funduszy unijnych na realizację zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój”.

Na potrzeby gminy zakupiono po byłej firmie „Makadam” budynek administracyjno-mieszkalny wraz z gruntem przy ul. Bohaterów Warszawy w Busku-Zdroju, z przeznaczeniem do adaptacji na lokale mieszkalne socjalne i komunalne. Na pozostałej części gruntu zaprojektowany został budynek mieszkalny z lokalami socjalnymi i komunalnymi. Adapta-

Dom Pomocy Rodzinnej w Skotnikach Dużych

cja zakupionego budynku i wybudowanie nowego rozwiążą w pewnym stopniu problemy mieszkaniowe.

Wyremontowano i wydzierżawiono publiczny parking przy ul. I Maja w Busku-Zdroju. W związku z tym przystąpiono do uporządkowania ruchu pojazdów w strefie A ochrony uzdrowiskowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Trwają też prace zmierzające do uporządkowania handlu w obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej.

Rolnictwo i aktywizacja środowiska wiejskiego

Życie kulturalne i społeczne mieszkańców Gminy Busko-Zdrój jest bardzo intensywne również na terenach wiejskich. Jego ośrodkami są głównie świetlice w których działa wiele kół gospodyń wiejskich.

Wydarzenia takie, jak Dożynki Gminne gromadzą tłumy, gdyż poziom ich organizacji i poziom prezentacji sołectw jest bardzo wysoki.

W Szkole Podstawowej w Kamedułach funkcjonuje piękna Izba Regionalna, będąca rekonstrukcją wnętrza wiejskiej chaty z końca XIX w. W styczniu 2010 r. została otwarta w Wełczu kolejna Izba Regionalna powstała dzięki kilkumiesięcznej pracy osób, które postanowiły zachować dla potomnych ślady bogatej historii weleckiej wsi. Buska wieś to nie tylko pielęgnowanie tradycji, to również nowoczesność, o czym świadczy chociażby powstanie Lokalnej Grupy Działania „Słoneczny Lider”, której projekty zostały wysoko ocenione, a niedawno gmina przystąpiła również do innego stowarzyszenia, tym razem jest to LGR Świętokrzyski Karp – tym samym otworzyła przed sobą szansę na kolejne środki unijne.

W latach 2007–2009 zrealizowano wiele przedsięwzięć mających na celu podniesienie poziomu życia mieszkańców wsi.

Projekt „Nasza Świetlica” – Bronina

W 2008 r. pozyskano środki finansowe ze Świętokrzyskiego Funduszu Odnowy Wsi w kwocie 16 000 zł. W ramach umowy trójstronnej pomiędzy Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego, stowarzyszeniem „Ziemia Buska” i Gminą Busko-Zdrój, zrealizowano projekt „Nasza Świetlica” – dotyczący świetlicy wiejskiej w Broninie.

Na świetlicę został przeznaczony budynek komunalny. Dokonano jego modernizacji, odnowiono pomieszczenia, wymieniono pokrycie dachowe, zakupiono meble i sprzęt elektryczny oraz zestaw komputerowy. Zagospodarowano również teren wokół obiektu, nasadzono rośliny ozdobne, wykonano drewniane zadaszenie oraz stoły i ławy zewnętrzne.

Budynek świetlicy w Broninie przed realizacją projektu

Budynek świetlicy w Broninie po modernizacji

1 lutego 2009 r. dokonano uroczystego otwarcia budynku świetlicy i oddano go do użytku miejscowej społeczności.

Coś dla ducha – program artystyczny Koła Gospodyń Wiejskich w Broninie

Coś dla ciała – wiejska biesiada podczas otwarcia świetlicy w Broninie

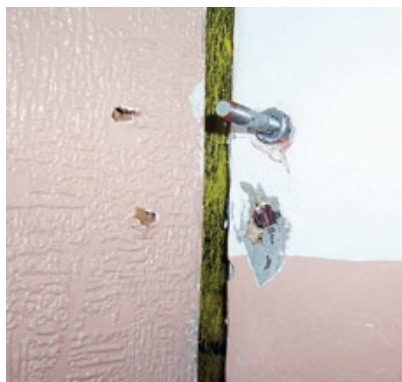
Siesławice

W 2009 r. pozyskano środki finansowe ze Świętokrzyskiego Funduszu Odnowy Wsi w kwocie 20 000 zł i w ramach umowy pomiędzy Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego, stowarzyszeniem „Gospodarna Gmina Busko-Zdrój” i Gminą Busko-Zdrój, odnowiono pomieszczenie świetlicy wiejskiej w Siesławicach.

Ponadto zakupiono stoliki, krzesła, telewizor, kamerę cyfrową, sprzęt komputerowy oraz stroje sportowe i sportowy sprzęt.

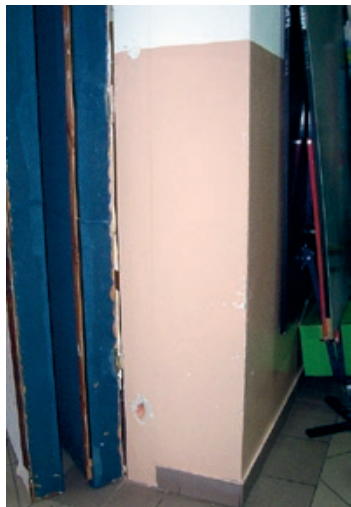
W celu promocji projektu pn. „Wyposażenie świetlicy środowiskowej w Siesławicach” został opracowany i rozpowszechniony wśród lokalnej społeczności, władz gminnych i powiatowych folder, w którym poinformowano o planowanym przedsięwzięciu.

5 września 2009 r. w świetlicy zostało zorganizowane spotkanie podsumowujące realizację projektu. Udział w nim wzięli: marszałek województwa świętokrzyskiego, radni sejmiku województwa, przedstawiciele władz gminnych i powiatowych, sponsorzy, przedstawiciele stowarzyszenia „Gospodarna Gmina Busko-Zdrój” oraz lokalna społeczność.

Pomieszczenia świetlicy w Siesławicach przed realizacją projektu

Zwieńczeniem realizacji przedsięwzięcia oraz kolejnym punktem jego promocji był zorganizowany 19 września 2009 r. na terenie obiektu rekreacyjno-sportowego „Karabosy” „Dzień Sportu”. W czasie tej imprezy wykorzystano stroje sportowe, sprzęt sportowy oraz kamerę cyfrową, które zostały zakupione w ramach realizacji projektu.

▲ Świetlica w trakcie remontu

◀ Pomieszczenia świetlicy w Siesławicach przed realizacją projektu

Świetlica jak malowana

Drużyna z Siesławic w sportowych strojach

Łągiewniki

W ramach przebudowy świetlicy środowiskowej w Łągiewnikach dokonano m.in.: wymiany stolarki okiennej, drzwi wewnętrznych i zewnętrznych, posadzek, instalacji elektrycznej, przyłączy energetycznych i rozdzielnic prądu, a także słupa energetycznego. Pomalowano

Otwarcie świetlicy w Łągiewnikach

wszystkie pomieszczenia, wykonano podwieszane sufity, kabiny sanitarne, wybudowano dwa nowe kominy. Dokonano ocieplenia stropodachu, pokryto dach papą termozgrzewalną, wyremontowano schody zewnętrzne oraz wybudowano podjazd dla osób niepełnosprawnych. Ponadto wykonana została kotłownia gazowa i instalacja CO, wybudowano zbiornik na gaz propan-butan. Wjazd i plac postojowy przed budynkiem utwardzono kostką. Łączny koszt wszystkich prac wyniósł ok. 258 320 zł.

Oficjalne otwarcie świetlicy miało miejsce 15 listopada 2009 r.

Inne inwestycje i remonty:

- rozbiórka budynku po byłej Szkole Podstawowej w Kotkach – koszt rozbiórki wyniósł 21 000 zł
- wymiana stolarki okiennej w budynku byłej Szkoły Podstawowej na os. Świerczewskiego w Busku-Zdroju – wartość inwestycji wyniosła 53 436 zł
- rozbiórka budynku po sklepie w Służowie
- odtworzenie rowu odwadniającego drogę w miejscowości Oleszki na dz. Nr 73 – wartość zadania wyniosła 8 138 zł
- wykonanie sanitariatów w budynku gospodarczym na Karabosach w Siesławicach – wartość robót wyniosła 3 565 zł
- monitoring wizyjny terenu rekreacyjnego „Glinianki” w Busku-Zdroju – zakres robót objął dostarczenie i montaż 11 szt. kamer zewnętrznych kolorowych, urządzeń towarzyszących (monitor, rejestrator, przetworniki itp.) oraz wykonanie kompletnego okablowania zasilającego i wizyjnego

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W 2008 r. na obszarze Gminy Busko-Zdrój powstało nowe stowarzyszenie – Buska Lokalna Grupa Działania „Słoneczny Lider”. Stowarzyszenie pozytywnie przebrnęło już przez proces wymaganych procedur organizacyjnych, przy dużym wsparciu Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju. Patronat burmistrza nad całym przedsięwzięciem oraz czujne oko skarbnika nad planowanymi poczynaniami finansowymi, pozytywnie wpłynęły na proces formowania się stowarzyszenia.

Buska Lokalna Grupa Działania „Słoneczny Lider” działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Przede wszystkim promuje walory Gminy Busko-Zdrój poprzez strategię rozwoju, która jest wciąż dostosowywana do zmieniającej się rzeczywistości, a w szczególności do oczekiwań lokalnej społeczności. Jej realizacja doprowadzi do wzrostu konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, da nowe miejsca pracy, a tym samym podniesie poziom życia mieszkańców gminy.

13 stycznia 2010 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju, odbyło się spotkanie poświęcone budowaniu Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich w ramach „Zrównoważonego rozwoju sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013”.

Prezentacja stoiska LGD „Słoneczny Lider”

Spotkanie członków stowarzyszenia „LGR Świętokrzyski Karp”

Stowarzyszenie „LGR Świętokrzyski Karp” daje możliwość pozyskania zarówno przez gminy, stowarzyszenia, jak i indywidualnych przedsiębiorców dużych środków unijnych.

Celem grupy, nad którą nadzór sprawuje marszałek województwa świętokrzyskiego, jest wspieranie zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego oraz działanie na rzecz rozwoju obszarów zależnych od rybactwa. Grupa LGR ma również za zadanie promować walory zdrowotne konsumpcji ryb, a także ideę zdrowego trybu życia, edukować w sferach związanych z rybactwem i ekologią, w tym kształtować postawę otwartą na wiedzę i innowację oraz integrować mieszkańców. Działania stowarzyszenia ukierunkowane są nie tylko na rozwój sektora rybackiego, ale również na turystykę, rekreację, gastronomię itp.

Stowarzyszenie jest kolejną szansą na rozwój i promocję gminy.

Szkolenia i seminaria w latach 2007–2009

Gmina Busko-Zdrój w celu podniesienia wiedzy i umiejętności miejscowych rolników organizowała i dofinansowywała seminaria wyjazdowe:

- 10 marca 2007 r. rolnicy z terenu Gminy Busko-Zdrój wzięli udział w XIII Międzynarodowych Targach Techniki Rolniczej „AGROTECH” w Kielcach
- 29 kwietnia 2007 r. w Bałtowie zorganizowano seminarium wyjazdowe dotyczące aktywizacji społeczności wiejskiej
- 24 czerwca 2007 r. grupa rolników uczestniczyła w imprezie rolniczej „Dzień Otwartych Drzwi” w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach
- w miesiącu kwietniu 2008 r. mieszkanki Gminy Busko-Zdrój skupione w Koalicji Kół Gospodyń wiejskich uczestniczyły w trzydniowym seminarium wyjazdowym na Kaszuby, które stało się okazją do zobaczenia, w jaki sposób realizuje się Program Odnowy wsi oraz jak rozwijany jest produkt regionalny

Seminarium wyjazdowe KGW na Kaszuby

- 29 czerwca 2008 r. odbył się wyjazd na „Dzień Otwartych Drzwi” do Modliszewic, w którym udział wzięło 40 rolników
- 13 marca 2009 r. 36 osobowa grupa rolników z terenu Gminy Busko-Zdrój uczestniczyła w XV Międzynarodowych Targach Techniki Rolniczej „AGROTECH” w Kielcach
- 20–22 marca 2009 r. 51 członkiń Kół Gospodyń Wiejskich uczestniczyło w seminarium wyjazdowym szlakiem produktów regionalnych województwa małopolskiego

Szlakiem produktów regionalnych województwa małopolskiego – pijalnia wody w Krynicy

Gminne dożynki

Dożynki to święto podsumowujące trud rolników, a także dorobek gminnej wspólnoty mieszkańców.

W roku 2007 gminne dożynki miały miejsce w Nowym Folwarku, w kolejnych latach odbyły się w Zwierzyńcu i w Podgajach, a w tym roku gospodarzem święta plonów będą Młyny.

W trakcie imprezy przeprowadzane są konkursy na „Najbardziej tradycyjny wieniec”, „Najlepsze stoisko wystawowe”, „Najsympatyczniejszego sołtysa w Gminie Busko-Zdrój”. Wyróżnienie burmistrza otrzymują również najlepsze gospodarstwa rolne.

Imprezę dożynkową tradycyjnie kończy ludowa zabawa

◀ ▲ Dożynkowe stoiska

Wyróżnienia dla najlepszych gospodarstw rolnych

Starostowie dożynek na czele korowodu

Zabawa dożynkowa w Podgajach

Kultura i ochrona dóbr dziedzictwa narodowego

Buskie Samorządowe Centrum Kultury

Zgodnie z ustawą z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, która stanowi, że biblioteki publiczne nie mogą być łączone z innymi instytucjami oraz z bibliotekami szkolnymi i pedagogicznymi, dokonano podziału gminnej jednostki organizacyjnej – Buskiego Samorządowego Centrum Kultury w Busku-Zdroju, polegającego na wyłączeniu ze struktury jednostki Działu Bibliotecznego. W wyniku podziału powstały dwie jednostki kultury:

Buskie Samorządowe Centrum Kultury w Busku-Zdroju oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju.

Od 21 stycznia 2008 r., czyli od uroczystego otwarcia rozbudowanego i wyremontowanego budynku Domu Kultury, zakres działalności placówki uległ rozszerzeniu. Rozbudowane zostały koła zainteresowań i powołano nowe formy pracy kulturalno – oświatowej i artystycznej. Generalna modernizacja i rozbudowa BSCK wyniosła 6 524 123 zł.

W strukturach Buskiego Samorządowego Centrum Kultury działa 29 świetlic, zlokalizowanych na terenie Gminy Busko-Zdrój (które umożliwiają młodzieży spędzanie wolnego czasu oraz rozwijanie swoich zainteresowań). Świetlice są wyposażone w sprzęt: bilard, stoły do tenisa stołowego, gry stolikowe oraz sprzęt RTV.

Nowe imprezy kulturalne

Buskie Samorządowe Centrum Kultury oprócz stałych imprez kulturalnych takich jak m.in.: Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz, Międzynarodowe Buskie Spotkania z Folklorem, Lato z Chopinem, Przegląd Plastyki „Ponidzie”, Przegląd Poezji i Pieśni Legionowej, Żołnierskiej i Niepodległościowej, Ogólnopolski Przegląd Fotograficzny „Ponidzie”, w ostatnich latach poszerzyło swoje propozycje kulturalne.

Ogólnopolski Festiwal Piosenki im. Wojtka Belona „Niechaj zabrzmi Bukowina”. Fot. Piotr Kaleta

Od 2008 r. w Busku-Zdroju odbywa się Ogólnopolski Festiwal Piosenki im. Wojtka Belona „Niechaj zabrzmi Bukowina”. Impreza promuje piosenkę autorską, turystyczną oraz poezję śpiewaną.

Naszego barda Ponidzia buskowie uczyli w trwały sposób – przy Buskim Samorządowym Centrum Kultury stanęła Ławeczka Wojtka Belona, na którą fundusze zebrane zostały w zbiórce społecznej.

Ławeczka Wojtka Belona przy BSCK

Od 2008 r. podczas wielkiej gali, przyznawana jest nagroda burmistrza – honorowy tytuł „Buskowanin Roku”. Nagrodę otrzymuje osoba charakteryzująca się pozytywnym sposobem życia, aktywnością w pracy społecznej na rzecz środowiska i mieszkańców Gminy Busko-Zdrój.

Gala „Buskowanin Roku”

16 września 2008 r., projekcją wybitnego dzieła Andrzeja Wajdy „Katyń”, wznowiło działalność jedyne kino na Ponidziu – Kino „Zdrój”. Prócz kina komercyjnego prezentowane są również filmowe cykle tematyczne takie jak: „Poranki”, „Kino Familijne” i „Kino szkolne”.

Kino „Zdrój”

Na scenie Buskiego Samorządowego Centrum Kultury goszczą wybitni artyści, reprezentujący rozmaite gatunki muzyki i teatru. Przez cały rok Dom Kultury tętni życiem, oferując atrakcyjne zajęcia i koła zainteresowań dla młodzieży i dorosłych.

Plener malarski dla dzieci i młodzieży

Zajęcie plastyczne w plenerze

Spektakl w wykonaniu aktorów teatru „Hades” „Ballada o nożu i malinach” Scena Kameralna BSCK Fot. Piotr Kaleta

W latach 2009–2010 dokonano licznych remontów świetlic, polegających na:

- wykonaniu projektu i budowie sanitariatów w świetlicy w Owczarach – ogólna wartość zadania wyniosła 79 390 zł
- budowie kotłowni gazowej na gaz ziemny i instalacji CO w świetlicy wiejskiej w Owczarach
- wykonaniu CO w świetlicy środowiskowej w Zwierzyńcu
- wymianie pokrycia dachu na budynku świetlicy środowiskowej w Bilczowie – koszt prac to 22 973 zł
- wykonaniu sanitariatu w świetlicy środowiskowej w Baranowie – wartość robót wyniosła 22 283 zł

Dokonano również rozbiórki budynku po byłej świetlicy w Broninie.

Łączny koszt tych remontów wyniósł ponad 124 646 zł.

W związku z wydzieleniem biblioteki ze struktury BSCK, w 2008 r. w Busku-Zdroju, powstało nowoczesne centrum biblioteczne, kompleksowo wyremontowane za kwotę ok. 560 000 zł. W bibliotece dodatkowo utworzono czytelnię internetową wyposażoną w 8 stanowisk komputerowych.

Odnowiony lokal spełnia oczekiwania społeczności nie tylko ze względu na estetykę pomieszczeń, ale również ze względu na bogate zasoby biblioteczne.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Busku-Zdroju

Kulturowe dziedzictwo

Zabytki kultury są naszym narodowym dziedzictwem. Mają one wartość artystyczną, naukową, a nade wszystko historyczną, gdyż przypominają nam dzieje naszego regionu. Na terenie gminy znajduje się 29 zabytków nieruchomości, do których należą chociażby: Wille – „Derśław”, „Zielona”, „Bristol”, Kościół filialny św. Stanisława Bpa w Chotelku, Zespół kościoła cmentarnego św. Leonarda przy ul. Bohaterów Warszawy w Busku-Zdroju, Kaplica Najświętszej Maryi Panny (obecnie Matki Boskiej Anielskiej) w Widuchowie, układ urbanistyczny miasta Busko-Zdrój (al. Mickiewicza i park zdrojowy), Dwór w Szańcu i wiele innych zabytków nieruchomości oraz ruchomych.

W 2008 r. zostało wykonane zadanie, polegające na dokonaniu prac remontowo-konserwatorskich na terenie przy zabytkowym kościele filialnym św. Stanisława Bpa w miejscowości Chotelki. Na przedmiotowe zadanie Gmina Busko-Zdrój uzyskała z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego dofinansowanie w kwocie 20 000 zł.

Wykonane prace były niezbędne do zahamowania procesu degradacji wzgórze, na którym usytuowany jest zabytek oraz na wyeksponowaniu go, co zwiększyło atrakcyjność turystyczną.

30 grudnia 2008 r. Rada Miejska w Busku-Zdroju przyjęła „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Busko-Zdrój na lata 2009–2012”, którego głównym celem jest m.in. wyeksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, a także zintegrowanie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

W celu realizacji programu opieki nad zabytkami burmistrz powołał zespół, którego głównym zadaniem jest określenie listy zabytków Gminy Busko-Zdrój, wymagających renowacji lub konserwacji. Przedmiotowa komisja wytypowała do renowacji w pierwszej ko-

Teren przy Kościele św. Stanisława Bpa przed dokonaniem prac remontowych

Teren przy Kościele św. Stanisława Bpa po dokonaniu prac remontowych

lejności dwa zabytkowe nagrobki zlokalizowane na cmentarzu przy kościele św. Leonarda w Busku-Zdroju: pomnik Pawła Sołtyka z 1829 r. oraz kolumnę kamienną oplecioną wicią roślinną z przełomu XVII/XVIII wieku. Przy obu zabytkach wykonano prace remontowo-konserwatorskie. Całkowity koszt zadania wyniósł ponad 50 000 zł.

Klasykistyczny pomnik Pawła Sołtyka

Mogiły, groby żołnierzy i partyzantów są również naszym narodowym dziedzictwem. Funkcjonują one w świadomości społeczeństwa, jako miejsca czci i pamięci o ludziach, którzy poprzez swoją odwagę i czyny zapisali się na kartach polskiej historii. Również w Gminie Busko-Zdrój są takie miejsca.

Na porządkowanie mogił i terenu wokół nich oraz prac mających na celu zachowanie ich pierwotnego wyglądu, przeznaczane są środki pochodzące od wojewody świętokrzyskiego, jak i z budżetu gminy. W wielu z tych miejsc dokonano już remontów, m.in. przy pomniku Powstańców Styczniowych w Kamedułach (wykonano prace tynkarskie, elewacyjne oraz utwardzono kostką brukową teren wokół i przed pomnikiem), przy mogiłach żołnierskich w Szczaworyżu, pomniku Powstańców Styczniowych w Kamedułach i zbiorowej mogile żołnierskiej na cmentarzu parafialnym w Dobrowodzie (koszt remontu wyniósł 16 500 zł).

Miejsca te przypominają i przypominać będą kolejnym pokoleniom polską historię.

Mogiły żołnierskie na cmentarzu parafialnym w Szczaworyżu

Bezpieczeństwo na terenie Miasta i Gminy Busko-Zdrój

Dla bezpieczeństwa mieszkańców Miasta i Gminy Busko-Zdrój, zainstalowanych jest 25 kamer monitoringu wizyjnego, a 7 kolejnych punktów kamerowych obejmie nowy park zdrojowy oraz część starego parku w Busku-Zdroju. Centrum monitoringu powstanie w siedzibie Straży Miejskiej (budynek UMiG), która będzie miała bezpośredni ogląd sytuacji w tych rejonach – szybciej będzie mogła zareagować w niebezpiecznych sytuacjach. Do Komendy Powiatowej Policji w Busku-Zdroju również przekazywany będzie sygnał wizyjny z monitoringu.

Prócz monitoringu wizyjnego, kolejnym sposobem na zwiększenie bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy jest budowa i modernizacja oświetlenia. W latach 2007–2009 wybudowano oświetlenie w ulicach: Chopina, Wieniawskiego, Waryńskiego, Jabłoniowej, Jaśminowej, 12-go Stycznia, Klonowej, Armii Krajowej, Ładnej i Źródlanej w Busku-Zdroju oraz w miejscowościach: Wolica Siesławska, Skotniki Duże, Żerniki Górne, Bilczów, Kameduły, Łagiewniki, Pęczelice. Łączna wartość tego zadania wyniosła ponad 765 000 zł. Opracowano projekty budowy kolejnego oświetlenia m.in. w: Młynach, Pęczelicach, ul. Wyszyńskiego i ul. Partyzantów w Busku-Zdroju. Ponadto zlecono budowę oświetlenia ciągu pieszego na os. Leszka Czarnego (od ul. Kilińskiego do ul. Bohaterów Warszawy). Opracowano dokumentacje projektowe na oświetlenie parkingu na os. Pułaskiego, oświetlenie w Kostkach Małych i Podgajach oraz na montaż reduktorów mocy na sieci niskiego napięcia na ul. Objazdowej,

Monitoring wizyjny na terenie rekreacyjnym „Glinianki”

Wojska Polskiego, przy ścieżce rowerowej w kierunku Radzanowa, w starym i nowym parku zdrojowym. Zakres zadania obejmuje wymianę opraw oświetleniowych na oprawy energooszczędne.

Nad ochroną porządku w miejscach publicznych oraz nad kontrolą ruchu drogowego czuwa Straż Miejska. Strażnicy pełnią służbę patrolową w dni powszednie w systemie jedno i dwuzmianowym. W soboty i niedziele prowadzone są wspólne patrole popołudniowe lub nocne z Policją.

Realizując swoje zadania Straż Miejska podejmuje wspólne działania z Policją w zakresie zabezpieczania:

- ładu i porządku oraz bezpieczeństwa podczas meczów piłkarskich
- ładu i porządku podczas uroczystości państwowych na terenie miasta
- ładu i porządku podczas Buskich Międzynarodowych Spotkań z Folklorem i Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego im. Krystyny Jamroz
- tras przemarszów w czasie uroczystości państwowych i kościelnych
- miejsc kolizji do czasu przybycia służb drogowych

Straż Miejska czynnie bierze udział w różnych akcjach i programach przeprowadzanych na terenie gminy, takich jak m.in.: Odpowiedzialnej Sprzedaży „STOP 18”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne wakacje”, „Stop kradzieży pojazdów”. Ponadto Straż Miejska uczestniczy w stałym programie dotyczącym bezpieczeństwa kuracjuszy, prowadzi działania zmierzające do poprawy czystości i porządku na terenie gminy.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwają również jednostki OSP, które w ciągu ostatnich 3 lat zostały wyposażone w specjalistyczny sprzęt najwyższej jakości, który wpłynął na skuteczność strażackich interwencji.

W 2007 r. przekazano jednostce OSP w Zbludowicach specjalistyczny samochód pożarniczy o wartości 395 900 zł, zakupiono także dla OSP Dobrowoda i Zbludowice lekkie samochody pożarnicze. Partycypowano w kosztach remontu samochodów dla OSP Ruczynów i OSP Szczaworyż. Celem poprawy warunków funkcjonowania jednostek OSP, dokonano również licznych remontów budynków strażnic. Doposażono także jednostki OSP w sprzęt specjalistyczny i ochronny. Współfinansowano zakup sprzętu hydraulicznego HOLMATRO dla OSP Zbludowice za 34 000 zł oraz zakupiono sprzęt pożarniczy do ćwiczeń dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

Ćwiczenia przeciwpożarowe z wykorzystaniem zakupionego specjalistycznego sprzętu

Obchodząca w tym roku 85-lecie istnienia jednostka OSP w Szańcu, otrzymała w 2009 r. nowy samochód ratowniczo-gaśniczy marki IVECO EUROCARGO za kwotę 445 976 zł, w którego kosztach zakupu na sumę 175 976 zł partycypowała Gmina Busko-Zdrój. Na zakup materiałów, wyposażenia, remonty oraz zapewnienie gotowości bojowej jednostek OSP gmina w 2009 r. przeznaczyła kwotę 365 000 zł.

Gmina Busko-Zdrój partycypowała w kosztach zakupu urządzenia „Tester III” służącego do badania aparatów powietrznych „Fenzy” dla Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Busku-Zdroju, a w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Busku-Zdroju

Przekazanie samochodu ratowniczo-gaśniczego marki IVECO EUROCARGO

gmina przeznaczyła kwotę 5 000 zł dla ponadnormatywnych patroli Policji, celem zwiększenia bezpieczeństwa w rejonie oraz kwotę 20 000 zł na kostkę brukową przeznaczoną na parking.

Budżet Gminy Busko-Zdrój na rzecz jednostek OSP w latach 2007–2009 wyniósł ponad 557 000 zł.

OSP Szaniec

Doinwestowanie buskich jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych kontynuowane będzie nadal, w miarę posiadanych możliwości, a o tym, że są to inwestycje społecznie ważne i użyteczne, świadczy liczba 90 akcji, w których jednostki OSP z Gminy Busko-Zdrój uczestniczyły w 2009 r.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Standardy opieki zdrowotnej na terenie Miasta i Gminy Busko-Zdrój są ciągle podnoszone. Śmiało można stwierdzić, że na dzień dzisiejszy dorównują one europejskim wymogom.

Zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej realizuje Samodzielny Publiczny Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Busku-Zdroju. W strukturze organizacyjnej zespołu wyróżnia się następujące jednostki organizacyjne:

- Przychodnia Rejonowa Nr 1 w Busku-Zdroju przy ul. Sądowej 9
- Przychodnia Rejonowa Nr 2 w Busku-Zdroju na os. Sikorskiego 10
- Ośrodek Zdrowia w Dobrowodzie
- Ośrodek Zdrowia w Kołaczkowicach
- Ośrodek Zdrowia w Szczaworyżu

SP ZPOZ w Busku-Zdroju realizuje następujące świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej:

- świadczenia lekarza POZ
  - świadczenia pielęgniarki POZ
  - świadczenia pielęgniarki szkolnej
- oraz prowadzi profilaktykę zdrowotną realizując programy:
- profilaktyki gruźlicy
  - profilaktyki POCHP (Przewlekłej Obturacyjnej Choroby Płuc)
  - profilaktyki chorób układu krążenia

W ramach realizacji tych programów:

- wypełniane są przez pacjentów ankiety (odpowiednio do rodzaju programu), które mają na celu wyłonienie osób z obciążeniem rodzinnym, występowaniem chorób lub zagrożonych chorobą ze względu na czynniki środowiskowe i nieracjonalny tryb życia
- wykonywane są badania spirometryczne u pacjentów ze wskazaniami do takich badań oraz u osób deklarujących chęć wykonania badania; osoby, u których po wypełnieniu ankiety zachodzą wskazania do dalszej diagnostyki, mają zlecane badania i kierowane są po konsultacjach lekarza rodzinnego do lekarzy specjalistów jeśli zachodzi taka potrzeba
- wykonuje się pomiary ciśnienia tętniczego krwi u pacjentów zgłaszających się do lekarza przy każdej wizycie, niezależnie od powodu zgłoszenia
- udzielane są porady odnośnie diety u osób z różnymi schorzeniami oraz u osób z nadwagą

Gmina Busko-Zdrój wspomaga finansowo liczne stowarzyszenia, wspierając tym samym działalność profilaktyczną i edukacyjną z zakresu promocji i ochrony zdrowia, integrację środowiska diabetyków (poprzez propagowanie zdrowego stylu życia) oraz wspiera rehabilitację psychofizyczną Amazonek.

W roku 2009 oddano do użytkowania mieszkańcom miasta i gminy całkowicie zmodernizowaną Przychodnię Rejonową Nr 1 w Busku-Zdroju.

Ośrodek zdrowia przy ul. Sądowej w Busku-Zdroju przed remontem

Wykonano prace remontowe przystosowujące obiekt do zmienionych warunków higieniczno-sanitarnych, wykonano elewację wraz ze schodami zewnętrznymi. Zakupiono niezbędne wyposażenie medyczno-biurowe. W budynku przychodni zamontowano windę. Na realizację tego zadania gmina pozyskała dofinansowanie w ramach programu ZPORR, w wysokości ponad 1,5 mln zł.

Ponadto wykonane zostały roboty budowlane przy zagospodarowaniu terenu wokół budynku ośrodka zdrowia: ogrodzono teren, nasadzono zieleni i wyposażono go w elementy małej architektury, a także oświetlono. Zamontowano bramy wjazdowe, zrobiono również podjazd dla osób niepełnosprawnych, parking przed budynkiem, jak również utwardzono plac postojowy w tylnej części działki. Wybudowano kanalizację deszczową na terenie

Ośrodek zdrowia po modernizacji

SP ZPOZ obejmującą ul. Sądową, os. Legionów Polskich oraz wykonano wpięcie do kanalizacji deszczowej w ul. Żeromskiego.

Modernizacja i wyposażenie ośrodka zdrowia kosztowało 2 920 000 zł, a zagospodarowanie terenu wokół niego wyniosło 683 000 zł.

Z dotacji Urzędu Miasta i Gminy w Busku-Zdroju zakupiono wyposażenie do Przychodni Rejonowej Nr 1 w postaci szaf kartotecznych, szaf ubraniowych, parawanów, przewijaków dziecięcych. Urząd Miasta i Gminy w Busku-Zdroju współfinansował też w 80% zakup nowoczesnego aparatu USG z kolorowym dopplerem (dotacja w wysokości 100 000 zł).

W ramach własnych środków SP ZPOZ zrealizował następujące zadania:

2007 rok

- opracowano kosztorysy wstępne na wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, CO, wentylacji oraz prac budowlanych w Ośrodku Zdrowia w Kołaczkowicach, Szczaworyżu, Dobrowodzie
- wykonano podesty pod odpady komunalne w Ośrodku Zdrowia w Kołaczkowicach i Dobrowodzie
- dokonano bieżących napraw w Ośrodku Zdrowia w Kołaczkowicach, polegających na wymianie oświetlenia, naprawie uszkodzonych rynien i ubytków pokrycia dachowego
- zakupiono sprzęt komputerowy (komputery, drukarki, serwer, programy komputerowe)

- zakupiono drobny sprzęt medyczny w postaci wag elektronicznych, ciśnieniomierzy, gleukometrów, stetoskopów

2008 rok

- dokonano bieżących napraw w Ośrodku Zdrowia w Kołaczkowicach polegających na naprawie instalacji elektrycznej
- zakupiono sprzęt komputerowy (komputery, programy komputerowe)
- dokonano przystosowania lokalu na os. Sikorskiego pod działalność tymczasowej przychodni zdrowia w związku z rozpoczęciem modernizacji Przychodni Rejonowej Nr 1 w Busku-Zdroju
- w trybie przetargu nieograniczonego rozstrzygnięto postępowanie na dostawę i montaż dźwigu elektrycznego do Przychodni Rejonowej Nr 1 w Busku-Zdroju – inwestycja była sfinansowana w 50% przez PFRON oraz w 50% przez Urząd Miasta i Gminy w Busku-Zdroju

2009 rok

- wykonano zabudowę pomieszczenia obsługi pacjenta – rejestracji Poradni Ogólnej w Przychodni Rejonowej Nr 1 w Busku-Zdroju
- zamontowano system alarmowy i monitoring wizyjny w Przychodni Rejonowej Nr 1 w Busku-Zdroju oraz nawiewniki ciśnieniowe w pomieszczeniach
- zakupiono wyposażenie do Przychodni Rejonowej Nr 1 w Busku-Zdroju w postaci sprzętu higienicznego i środków dezynfekcyjnych, mebli do gabinetów, stolików zabiegowych i drobnego sprzętu medycznego, zakupiono również sprzęt biurowy
- kupiono szafy kartoteczne do Ośrodka Zdrowia w Kołaczkowicach, Szczaworyżu i Dobrowodzie
- dokonano przeróbki instalacji wodnej w Ośrodku Zdrowia w Szczaworyżu
- dokonano przeróbki instalacji elektrycznej w gabinecie lekarskim i rejestracji w Ośrodku Zdrowia w Dobrowodzie

W roku 2010 SP ZPOZ planuje pozyskać w drodze darowizny środki finansowe na zakup sprzętu medycznego w postaci nowoczesnego aparatu EKG, otoskopów, spirometru, ciśnieniomierzy zegarowych. Stosowny wniosek został złożony w ramach programu MIT. Ponadto remontowane i wyposażane będą w kolejnych latach wiejskie ośrodki zdrowia.

W budżecie gminy w latach 2007–2009 zabezpieczone zostały środki przeznaczone na wsparcie finansowe stowarzyszeń w zakresie ochrony i promocji zdrowia w kwocie 15 000 zł.

Gmina sfinansowała również dodatkowe zajęcia terapeutyczne z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi w Niepublicznej Poradni Leczenia Uzależnień w Busku-Zdroju oraz w Buskim Ośrodku Trzeźwości „Zdrój” w Busku-Zdroju.

Opieka społeczna

W latach 2007–2009 w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej wykonano prace remontowe polegające na ociepleniu budynku, elewacji, wymianie instalacji CO, odnowieniu pomieszczeń, zakupiono również monitoring wizyjny. Koszt tych inwestycji to 316 375 zł. Na potrzeby ośrodka kupiono także nowy samochód za kwotę 54 990 zł.

Budynek MGOPS po remoncie

MGOPS zajmuje się również dożywianiem, dlatego w jego strukturach uruchomiono stołówkę. Burmistrz Miasta i Gminy przekazał nieodpłatnie na okres 3 lat dla ośrodka opieki społecznej budynek położony przy ul. Broniewskiego (od strony osiedla Piłsudskiego). Budynek jest w bardzo dobrym stanie i pełni funkcję Banku Żywności. Został udostępniony w celu składania przywożonych darów i jest punktem ich wydawania. Aby w pełni wykorzystać to pomieszczenie MGOPS rozszerzył swoje działania, bowiem powstało tam również Centrum Pośrednictwa Informacji do Spraw Pomocy Rzeczowej. Jego celem jest pośredniczenie między osobami posiadającymi rzeczy do zbycia, a osobami, które tych rzeczy potrzebują.

Bank Żywności przy ul. Broniewskiego w Busku-Zdroju

Projekty realizowane przez Miejsko Gminny Ośrodek Opieki Społecznej

W 2008 r. MGOPS zrealizował projekt pn. „Aktywizacja społeczno – zawodowa bezrobotnych w gminie Busko-Zdrój” współfinansowany przez Unię Europejską. Jego wartość to 198 760 zł. Za główny cel projektu przyjęto zaktywizowanie beneficjentów poprzez przygotowanie uczestników projektu do powrotu, bądź włączenie ich do rynku pracy i tym samym ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego. Projekt umożliwił uczestnikom nabycie nowych umiejętności interpersonalnych oraz dał narzędzia do poruszania się po rynku pracy.

W 2009 r. ośrodek zrealizował projekt systemowy pn. „Zainwestuj w siebie – zmień własną przyszłość”. Łączna wartość projektu to 446 903 zł, w tym wkład własny gminy wyniósł 46 924 zł. Projekt pozwolił wielu ludziom zdobyć nowy zawód, a co się z tym wiąże – zwiększył ich szanse na zatrudnienie. Wraz z początkiem 2010 r. ruszyła II edycja tego programu.

Konferencja dotycząca podsumowania projektu systemowego „Zainwestuj w siebie – zmień własną przyszłość”

Przygotowany został kolejny program – „Wykluczamy-wykluczenie”, w ramach którego przeszkolonych zostanie blisko 150 osób. Wartość projektu to 1,5 mln zł.

Inne formy pomocy

Ośrodek opieki społecznej stworzył grupę wsparcia dla kobiet – ofiar przemocy domowej z terenu miasta oraz gminy. Głównym celem osób uczestniczących w takiej grupie jest nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów związanych ze zjawiskiem przemocy domowej.

Ośrodek współpracuje także z Powiatowym Urzędem Pracy w Busku-Zdroju i wspólnie z PUP zapobiega bezrobociu poprzez prowadzenie szkoleń. Obecnie prowadzony jest nabór 40 osób z kategorią prawa jazdy B, które będą mogły zdobyć dalsze kwalifikacje w zawodzie kierowcy i uzyskać prawo jazdy kat. C.

Przy MGOPS działa Świetlica Środowiskowa dla dzieci i młodzieży uczącej się. W strukturze ośrodka znajduje się także Środowiskowy Dom Samopomocy oraz funkcjonuje noclegownia, w której – w okresie zimowym – znajdują schronienie bezdomni mężczyźni.

Ośrodek udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia dla Amazonek. Członkinie klubu mogą spotykać się i rozwijać swoją statutową działalność.

W placówce MGOPS cyklicznie odbywają się też spotkania zrzeszonych emerytów i rencistów. Funkcjonuje tu sala rehabilitacyjna, gdzie zajęcia prowadzone są przez kadrę służby zdrowia, a z usług korzystają dzieci oraz osoby niepełnosprawne.

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Busku-Zdroju czyni wszelkie starania, aby aktywnie działać w środowisku, wychodzić naprzeciw potrzebom podopiecznych i zaspokajać je w jak najszerszym aspekcie, a dowodem na to jest przyznany przez wojewodę świętokrzyskiego pracownikowi MGOPS – Teresie Kocjan – tytuł „Pracownik Socjalny Roku 2009”.

Podsumowanie Plebiscytu „Rok 2009 rokiem pracy socjalnej w województwie świętokrzyskim” – nagroda dla pracownika MGOPS w Busku-Zdroju – Teresy Kocjan

Oświata

W Gminie Busko-Zdrój funkcjonują obecnie 3 przedszkola, 12 szkół podstawowych, 4 gimnazja oraz Przedszkole Niepubliczne „Smerfuś” i I Niepubliczna Szkoła Podstawowa, którym Gmina Busko-Zdrój przekazuje dotacje na funkcjonowanie. W roku 2008 z dniem 1 września utworzono Zespół Placówek Oświatowych w Szańcu (z połączenia Szkoły Podstawowej w Szańcu oraz Publicznego Przedszkola w Szańcu), jak również utworzono Samorządowe Gimnazjum Nr 2 w Busku-Zdroju. Dalsza reorganizacja sieci szkolnej nastąpiła w 2009 r., bo-wiem 1 marca z połączenia Szkoły Podstawowej Nr 1 oraz Samorządowego Gimnazjum Nr 2 w Busku-Zdroju powstał Zespół Placówek Oświatowych Nr 1 w Busku-Zdroju.

Programy realizowane w szkołach

Placówki oświatowe, dla których Gmina Busko-Zdrój jest organem prowadzącym, w latach 2007–2009 uczestniczyły w różnych programach, dzięki którym wzbogaciły się w nowoczesny sprzęt oraz zwiększyły ofertę dodatkowych zajęć dla swoich uczniów.

Wśród tych programów znalazły się m.in.:

– „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”- rządowy program wspierania w latach 2007–2009 organów prowadzących jednostki oświatowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach

Gmina Busko-Zdrój wniosowała o przyznanie dotacji na założenie monitoringu w następujących jednostkach oświatowych: Samorządowym Gimnazjum w Zbludowicach oraz szkołach podstawowych w: Zbludowicach, Szkole Podstawowej Nr 1, Nr 2 i Nr 3 w Busku-Zdroju. Ogólny koszt zadania wyniósł 38 149 zł, z czego dofinansowanie stanowiło 12 000 zł. Założenie monitoringu przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa szkolnej społeczności.

– „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych” – rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

W ramach tego programu Gmina Busko-Zdrój złożyła wniosek pn. „Dobry start – lepsze jutro” o dofinansowanie realizacji zadania w kwocie 45 990 zł, (z czego otrzymała 30 000 zł). Całość zadania wyniosła 42 857 zł. Celem programu było wyrównanie szans edukacyjnych poprzez wsparcie finansowo-organizacyjne wyrażone przez dodatkowe zajęcia, a także rozwijanie zainteresowań i umiejętności uczniów ze szkół z terenu Gminy Busko-Zdrój, a w szczególności uczniów pochodzących z terenów wiejskich, z rodzin o niskich dochodach oraz z problemami wychowawczo-dydaktycznymi.

– „Podróże historyczno-kulturowe w czasie i przestrzeni”

W związku z otrzymaniem dotacji w ramach programu wycieczek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży do miejsc pamięci narodowej, młodzież z Samorządowego Gimnazjum w Zbludowicach miała okazję odwiedzić miejsca, które są im znane z lektur, a które upa-

miętniają walki ich rówieśników w czasach II wojny światowej. Koszt tego przedsięwzięcia wyniósł 7 170 zł.

– „Radosna szkoła”

Program umożliwia organom prowadzącym jednostki oświatowe otrzymanie wsparcia finansowego na zakup lub zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole lub budowę, bądź modernizację, szkolnego placu zabaw. W 2009 r. do programu „Radosna szkoła” przystąpiło 7 placówek oświatowych, na rok 2010 wnioski złożyło następujących 5 szkół. Szkoły, które złożyły wnioski o udzielenie wsparcia w roku 2009 otrzymały ogólną kwotę dofinansowania w wysokości 54 000 zł.

Realizacja programu „Radosna szkoła”

– „Świętokrzyski Program Wspierania Rozwoju Edukacji na Obszarach Wiejskich”

Do programu przystąpił Zespół Placówek Oświatowych w Szańcu oraz Szkoła Podstawowa w Dobrowodzie. W ramach projektu placówki zostały wyposażone w sprzęt oraz pomoce dydaktyczne w kwocie 18 000 zł dla każdej ze szkół, co stanowi 90% kosztów projektu. Jednostkom samorządu terytorialnego województwa świętokrzyskiego – Gminie Busko-Zdrój przyznana została również pomoc rzeczowa (notebook, rzutnik, tablica multimedialna i oprogramowanie) z przeznaczeniem dla Szkoły Podstawowej w Kołaczkowicach i w Zbludowicach.

Pomoce szkolne zakupione w ramach „Świętokrzyskiego Programu Wspierania Rozwoju Edukacji na Obszarach Wiejskich”

– „Moje Kompetencje – droga do lepszej przyszłości”

Celem ogólnym projektu jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez kształcenie umiejętności zespołowego uczenia się oraz zajęcia warsztatowe.

Pomoce dydaktyczne zakupione w ramach programu „Moje Kompetencje – droga do lepszej przyszłości”

– „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy”

Program współfinansowany był przez Europejski Fundusz Społeczny i budżet państwa. Dzieci uczestniczyły w zajęciach pozalekcyjnych wspierających ich wszechstronny rozwój, uzdolnienia, zainteresowania, kreatywność i ciekawość poznawczą. Uczniowie wykorzystywali w czasie zajęć przekazane do szkoły ciekawe środki dydaktyczne, które po zrealizowaniu 3 etapów projektu, przejdą na własność szkoły.

Realizacja programu „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy”

Szkoły realizowały też takie projekty jak m.in.: „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole”, „W sobie siłę masz!”, „Regionalny program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych województwa świętokrzyskiego”, „Projekt współpracy międzynarodowej Sokrates Comenius”, „Feniks”, na które fundusze pozyskane zostały z Unii Europejskiej.

W ramach unijnych środków doposażono wiele pracowni komputerowych, zakupiono pomoce dydaktyczne, powiększono bazę edukacyjną.

Gmina Busko-Zdrój rokrocznie:

- przystępuje do rządowego programu dofinansowania do zakupu podręczników dla uczniów, w ramach którego najbardziej potrzebujący uczniowie otrzymują zwrot kosztów nabytych podręczników do kwot określonych w rozporządzeniu
- wspólnie z Zespołem Obsługi Przedszkoli i Szkół w Busku-Zdroju, składa (i otrzymuje środki finansowe) do Ministerstwa Edukacji Narodowej wnioski o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej rezerwy z tytułu dofinansowania remontów bieżących oraz z tytułu dofinansowania kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli

- przeznacza 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe dla nauczycieli, na dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli, zatrudnionych w placówkach oświatowych na terenie Gminy Busko-Zdrój (nauczyciele korzystają z różnych form kształcenia, a są to studia w zakresie języka obcego, studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne; ze środków na dofinansowanie doskonalenia organizowane jest również doradztwo metodyczne, szkolenia dla dyrektorów i rad pedagogicznych placówek oświatowych, jak również finansowany jest zakup materiałów szkoleniowych i informacyjnych związanych z doskonaleniem nauczycieli)

W roku szkolnym 2009/2010 po raz pierwszy przyznane zostało „Stypendium Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój” dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, dla których Gmina Busko-Zdrój jest organem prowadzącym. Stypendystami zostali uczniowie, którzy w roku szkolnym 2008/2009 uzyskali najwyższą średnią ocen w szkole z obowiązujących zajęć edukacyjnych oraz wzorową ocenę z zachowania. Ustanowienie stypendium ma na celu udzielenie uczniom szczególnie uzdolnionym pomocy finansowej o charakterze motywacyjnym.

W związku z podjętą uchwałą z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu gospodarowania środkami finansowymi przeznaczonymi na pomoc zdrowotną dla nauczycieli zatrudnionych w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Busko-Zdrój oraz nauczycieli emerytów i rencistów objętych przez te jednostki pomocą socjalną, w budżecie gminy na przedmiotowy cel w 2009 r. przeznaczono 0,1% funduszu płac nauczycieli.

W zakresie zadań profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjach znajdujących się na terenie gminy, realizowany był program profilaktyczny „Spójrz Inaczej”. Program w swoich założeniach opiera się głównie na uczeniu dzieci pozytywnego postrzegania siebie, kształceniu w nich umiejętności rozwiązywania problemów oraz dbania o zdrowie swoje i innych.

Dla uczniów zostały przeprowadzone spektakle profilaktyczne o tematyce przeciwdziałania alkoholizmowi m.in.: „Piąte przykazanie”, „Skarb dobroci” oraz program profilaktyczny „NOE”. Finansowano zajęcia sportowo – rekreacyjne i profilaktyczne w świetlicach wiejskich. Dbano o stan bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta, poprzez zainstalowanie, konserwację i eksploatację systemu monitoringu w tych

Zajęcia w ramach realizacji programu „Spójrz Inaczej”

miejskach, gdzie dochodzi do zdarzeń przestępczych spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

W zakresie zadań terapeutycznych sfinansowano dodatkowe zajęcia terapeutyczne z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi w Niepublicznej Poradni Leczenia Uzależnień w Busku-Zdroju oraz w Buskim Ośrodku Trzeźwości „Zdrój”.

W celu zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży zorganizowano:

- półkolonie nad zbiornikiem wodnym w Radzanowie dla dzieci z terenów wiejskich
- kolonie z programem profilaktycznym, które odbyły się w miejscowościach: Murzasichle, Sokolec i Ciche

Gmina organizuje również alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie wakacji zapewniając zajęcia sportowe pod opieką zatrudnionych instruktorów oraz udostępniając nieodpłatnie wszystkim chętnym korzystanie z pływalni.

Inwestycje w zaplecze szkolne

2007 rok

- zmodernizowano i doposażono place zabaw przy Szkole Podstawowej w Szańcu i w Kołaczkowicach oraz urządzono boiska do piłki nożnej w Siesławicach (Karabosy), przy świetlicy w Błońcu – koszty wyposażenia boisk i placów zabaw to kwota 36 232 zł
- zamówiono na stadion przy ul. Kusocińskiego zestaw do koszykówki, siatkówki, tenisa ziemnego oraz skoku w dal za kwotę 20 504 zł

2008 rok

- zmodernizowano i doposażono place zabaw przy Szkole Podstawowej w Zbludowicach, Publicznym Przedszkolu Nr 2 w Busku-Zdroju, na działce gminnej położonej przy ul. Kościuszki (przy światłach), zmodernizowano plac zabaw na os. Kościuszki oraz zakupiono i zamontowano bramki do piłki nożnej w sołectwach: Kawczyce, Służów, Zwierzyniec – koszt wyposażenia boisk i placów zabaw to kwota 68 041 zł

2009 rok

- zmodernizowano i doposażono place zabaw w następujących miejscach: przy Szkole Podstawowej w: Kostkach Dużych, Siesławicach, Słabkowicach, Kamedułach, Publicznym Przedszkolu Nr 3 w Busku-Zdroju, na działkach gminnych w Młynach, Wełczu (teren przy dawnej Szkole Podstawowej) oraz na działce położonej w Busku-Zdroju (os. Kościuszki) – zadanie inwestycyjne wyniosło 85 156 zł
- zakupiono i zamontowano bramki do piłki nożnej w miejscowości Gadawa, koszt inwestycji w wysokości 4 677 zł został sfinansowany z budżetu gminy

Ponadto w latach 2007–2009 wykonano w placówkach oświatowych, których organem prowadzącym jest Gmina Busko-Zdrój, bieżące remonty za łączną kwotę prawie 3 mln zł.

Rozbudowa bazy dydaktycznej w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Busko-Zdrój – dokumentacja zdjęciowa

(ze względu na zbyt dużą ilość materiału jaki powstałby po zamieszczeniu w nim wszystkich działań jakie przeprowadzono w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Busko-Zdrój, poniższe zestawienie prezentuje w skrócie wybrane przykłady)

Remonty i modernizacje placówek oświatowych przeprowadzone w omawianym okresie w znaczący sposób wpłynęły na podwyższenie estetyki klas i komfort nauki dzieci.

Szkoły w ciągu 3 lat wyposażyły swoją bazę edukacyjną w sprzęt najwyższej jakości. Wybudowano nową halę sportową, boiska, pozyskano pracownie multimedialne, zwiększono księgozbiory biblioteczne, wymieniono instalacje grzewcze, zagospodarowano tereny zielone wokół szkół, słowem – dołożono wszelkich starań, aby baza dydaktyczna w Gminie Busko-Zdrój dorównywała światowym standardom.

*Szkolne pracownie komputerowe
(Zespół Placówek Oświatowych Nr 1 w Busku-Zdroju,
SG w Podgajach,
SP w Dobrowodzie)*

Tablice interaktywne znajdujące się w placówkach oświatowych

Przykłady remontów, prac modernizacyjnych i dużych inwestycji przeprowadzonych w placówkach oświatowych

Pomalowane sale lekcyjne (SG w Zbludowicach)

Wymienione okna (SG w Zbludowicach)

Wymienione drzwi w salach lekcyjnych (SP Kostki Duże)

Monitoring wizyjny (Zespół Placówek Oświatowych Nr 1 w Busku-Zdroju)

Zmodernizowany system grzewczy, układ zasilania pompowego i instalacji elektrycznej (SP Nr 2 w Busku-Zdroju, SG w Podgajach)

► *Wyremontowane łazienki (Publiczne Przedszkole Nr 2 w Busku-Zdroju)*

▼ *Wyrównany teren przy przedszkolu i przygotowany budynek szkolny do wykonania elewacji, a w przyszłości do dobudowy małej sali gimnastycznej (Publiczne Przedszkole Nr 2 w Busku-Zdroju)*

Wyremontowane ciągi komunikacyjne (chodnik i wjazd) oraz parking od strony sali gimnastycznej (SG Nr 1 i SP Nr 3 w Busku-Zdroju)

Zagospodarowane tereny zielone wokół szkół (SG Nr 1 i SP Nr 3 w Busku-Zdroju)

Unowocześnione i doposażone place zabaw (Publiczne Przedszkole Nr 2 w Busku-Zdroju)

Wyremontowane sale gimnastyczne (Zespół Placówek Oświatowych Nr 1 w Busku-Zdroju)

Siatki grodzące w salach gimnastycznych (SG Nr 1 i SP Nr 3 w Busku-Zdroju)

Siłownię szkolne (SG Nr 1 i SP Nr 3 w Busku-Zdroju)

Boisko sportowe ze sztuczną nawierzchnią przy Zespole Placówek Oświatowych Nr 1 w Busku-Zdroju (zadanie zrealizowane zostało w ramach programu „Blisko boisko”)

Obiekty sportowe przy SG w Zbludowicach – hala sportowa oraz boisko do koszykówki (hala została wyposażona w instalacje i sprzęt sportowy, rozbudowano kotłownię gazową, wykonano przyłącza kanalizacji deszczowej, na terenie wokół hali zrobiono ciąg pieszy i elementy małej architektury)

Realizacja zadania pn. „Rozbudowa bazy edukacyjnej w Gminie Busko-Zdrój” w ramach którego wybudowane zostaną sale gimnastyczne przy SP w Kołaczkowicach i Dobrowdziej

Ochrona środowiska

Cały teren Gminy Busko-Zdrój objęty jest ochroną z uwagi na występujące tu chronione formy przyrody. Tymi obszarami chronionymi są:

- Szaniecki Park Krajobrazowy
- Szaniecki Obszar Chronionego Krajobrazu
- Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu

Ponadto na terenie gminy znajdują się następujące obiekty objęte ochroną: rezerwat przyrody „Owczary”, pomnik przyrody „Odślonięcie geologiczne” (Zimne Wody) (Busko-Zdrój – Łagiewniki), pomnik przyrody „Odślonięcie geologiczne” (Karabosy) w Siesławicach, użytek ekologiczny „Ostra Góra” w Skotnikach Małych, pomnik przyrody „Sosna Pospolita” w Wełczu, pomnik przyrody „Trzy dęby szypułkowe” w Kamedulach oraz stanowiska dokumentacyjne w Młynach (ściana łomu) i Skotnikach Małych (profil wapienny „Zajęcza Góra”).

Zachodnie krańce gminy położone są częściowo na terenie zatwierdzonego obszaru NATURA 2000 – Specjalnego Obszaru Ochronnego Ostoja Nidziańska. Ponadto przez teren

gminy przebiega projektowany obszar NATURA 2000 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk – Ostoja Szaniecko – Solecka.

Dla potrzeb ochrony walorów uzdrowiskowych gminy obowiązują trzy strefy ochrony uzdrowiskowej – A, B i C. Na terenach ochronnych uzdrowiska, ze względu na ich szczególny charakter, obowiązują zaostrzone przepisy dotyczące emisji zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Busko-Zdrój” sporządzony na lata 2008–2011 – z perspektywą do roku 2015, zakłada podejmowanie działań niezbędnych dla realizacji polityki ekologicznej, dla obszarów miejskich i wiejskich gminy. W aktualizacji programu przyjęto kontynuację podstawowego celu polityki ekologicznej postawionego dla całego powiatu: „Kompleksową poprawę stanu środowiska przyrodniczego Gminy Busko-Zdrój ukierunkowaną na potrzeby lecznictwa uzdrowiskowego oraz turystyki i rekreacji”.

Działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostaną osiągnięte poprzez realizację celów takich jak m.in.: zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całej gminy, skuteczną ochronę dobrego stanu jakościowego wód podziemnych i powierzchniowych – z jednoczesną racjonalizacją ich zużycia, wzmożoną ochronę i racjonalne użytkowanie gleb przydatnych dla rolnictwa. Ponadto gminna podejmuje działania zmierzające do: ograniczenia uciążliwości hałasu poprzez obniżenie jego natężenia, zachowania dziedzictwa biologicznego obszaru gminy, kontroli i ograniczenia emisji do środowiska promieniowania elektromagnetycznego, minimalizacji ilości powstających odpadów i eliminacji zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami, a także podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Ochrona środowiska naturalnego jest celem strategicznym samorządu, dlatego gmina realizuje szereg inwestycji zmierzających do jego poprawy, takich jak: budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej, budowa sieci wodociągowej, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, termomodernizacja gminnych obiektów użyteczności publicznej.

Kanalizacja deszczowa

Miasto Busko-Zdrój jest częściowo wyposażone w sieć kanalizacji deszczowej, o łącznej długości 24 km. Najstarsze odcinki sieci wymagają przeprowadzenia remontu. Uporządkowania wymaga również sprawa zrzutu wód deszczowych z kanalizacji deszczowej do odbiorników. Jedynie na 2 spośród 14 wylotów kanalizacji deszczowej funkcjonują oczyszczalnie wód deszczowych.

Zbyt małe nasycenie kanalizacją deszczową terenu miasta wobec zwiększającego się stopnia zurbanizowania, które skutkuje uszczelnieniem powierzchni powoduje, że spływające wody opadowe utrudniają korzystanie z ulic i nieruchomości do nich przyległych.

Wobec powyższego gmina od kilku lat podejmuje działania zmierzające do usprawnienia systemu kanalizacji deszczowej. W roku 2007 wybudowana została kanalizacja deszczowa w ulicach: Skałki, Mała, Niwa i Grunwaldzka – w południowej części miasta. Wykonano również kanalizację deszczową wraz z oczyszczalnią wód deszczowych dla ulic: Wieniawskiego, Chopina i Kwiatowej w Busku-Zdroju. Łączny koszt tych inwestycji wyniósł 1 159 345 zł.

W roku 2008 opracowany został projekt budowy kanalizacji deszczowej o dł. 360,0 m wraz z oczyszczalnią wód deszczowych w ul. Dygasińskiego oraz w ulicach: Szydłowskiej i Jabłoniowej w Busku-Zdroju. Koszt dokumentacji wyniósł ok. 70 tys. zł.

Od roku 2009 Gmina Busko-Zdrój realizuje projekt pn. „Uporządkowanie systemu kanalizacji deszczowej na terenie miasta Busko-Zdrój”. Jest to inwestycja wieloletnia. I etap zadania, rozpoczętego w 2009 r. realizowany jest w rejonie ul. Kusocińskiego. Istniejący kanał deszczowy między ul. Kusocińskiego, a al. Mickiewicza zostanie przebudowany na kanał o większej średnicy, dzięki czemu możliwe będzie odprowadzenie do niego wód opadowych z całego centrum miasta. Na wylocie kanału przewidziano wykonanie oczyszczalni wód deszczowych.

Ukończenie inwestycji planowane jest na rok 2010. Podpisano z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach umowę na dofinansowanie przedmiotowego zadania w formie pożyczki pieniężnej w kwocie 830 738 zł oraz umowę na dofinansowanie w formie dotacji – nagroda dla Gminy Busko-Zdrój za zajęcie II miejsca w konkursie „Na najbardziej ekologiczną gminę województwa świętokrzyskiego” w kwocie 50 000 zł.

II etap budowy kanalizacji deszczowej trwa również od 2009 roku i realizowany jest on w ulicach: Spacerowej, Armii Krajowej, Słowackiego i Mickiewicza. Wybudowano już kanalizację w ul. Spacerowej i Mickiewicza. Wykonano także odcinki kanalizacji deszczowej w ul. Armii Krajowej i Moniuszki w Busku-Zdroju. Do zakończenia inwestycji pozostał jeszcze do zrobienia odcinek kolektora w ul. Słowackiego i ul. Jamroz oraz prace wykończeniowe i porządkowe.

Opracowano kompletną dokumentację projektowo-kosztorysową tej inwestycji w ul. Kilińskiego i Kościuszki. Tych właśnie ulic dotyczy III etap zadania. W chwili obecnej trwają prace mające na celu uzyskanie zgody na prowadzenie robót budowlanych od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach oraz akceptacji na budowę kanalizacji na działce prywatnej.

Ostatnim – IV etapem zadania będzie budowa kanalizacji deszczowej w ul. Kopernika. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa została już opracowana.

Prace przy budowie kanalizacji deszczowej

Sieć wodociągowa

W 2008 r. rozbudowano wodociąg w Zbludowicach (w ul. Korczyńskiej i ul. Sosnowej), w Mikułowicach, w Baranowie, a w Busku-Zdroju w ul. Armii Ludowej. Dodatkowo w mieście wymianie uległ wodociąg w ul. Chopina.

Koszt całkowity tego zadania wyniósł 500 506 zł. W roku 2009 zakończono budowę wodociągu w Lesie Winiarskim. Wykonano sieć wodociągową o dł. 5 076,0 m. Wartość całkowita zadania to 508 123 zł.

Kanalizacja sanitarna

Przebudowie uległa kanalizacja sanitarna wraz z przyłączami w ul. Chopina i ul. Wieniawskiego w Busku-Zdroju oraz wybudowano kanalizację sanitarną w ulicach: Armii Krajowej i Moniuszki. Koszt całkowity tych inwestycji to ponad 212 275 zł.

„Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój”

Realizacja projektu przewidziana jest na okres 3 lat. Do końca 2013 r. wybudowana zostanie kanalizacja w 7 sołectwach Gminy Busko-Zdrój: w Łągiwnikach, Chotelku, Mikułowicach, Nowym Folwarku, Zbrodnicach, Broninie i Wełczu. W samym mieście rozbudowana zostanie sieć kanalizacji sanitarnej i wodociągowej przy ulicach: Wyszyńskiego, Armii Ludowej i Jabłoniowej. Przebudowie ulegnie miejska oczyszczalnia ścieków komunalnych

Podpisanie umowy na dofinansowanie projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój” wartego prawie 129 mln zł

w Siesławicach, kanalizacja sanitarna na terenie miasta oraz system dystrybucji wody z ujęcia w Szczaworyżu.

Projekt, przed którego realizacją stoi Gmina Busko-Zdrój, jest jednym z największych projektów wykonywanych w województwie świętokrzyskim. Podczas jego opracowania wzięto pod uwagę przede wszystkim uzdrowski charakter gminy oraz troskę o stan środowiska naturalnego. Projekt ma charakter proekologiczny. Główne cele tego priorytetowego zadania to wzrost stopnia skanalizowania gminy, zredukowanie ilości zanieczyszczeń odprowadzanych ze ściekami do wód i ziemi oraz zapewnienie odpowiedniej jakości wody pitnej, przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych, ochrona wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania. Łączna wartość projektu wynosi 129 mln zł.

Instalacja systemów energii odnawialnej „Solary”

Projekt polegał będzie na instalacji kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych.

Przedsięwzięcie realizowane jest przez gminy: Busko-Zdrój, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Solec-Zdrój, Stopnica, Tuczepy, Wiślica, Pińczów i Kije. Liderem projektu wybrano Gminę Busko-Zdrój.

Ta inwestycja wpłynie na wzrost wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii w regionie, zmniejszy różnice gospodarcze między Polską, a innymi krajami Unii Europejskiej, poprawi jakość życia mieszkańców. Wspierze również proces zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i przyczyni się do ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

Spotkanie przedstawicieli jednostek biorących udział w projekcie instalacji kolektorów słonecznych „Solary”

Termomodernizacja gminnych obiektów użyteczności publicznej

Dbając o środowisko gmina podjęła decyzję o dokonaniu termomodernizacji gminnych obiektów użyteczności publicznej. Zadaniem objęte zostaną m.in.: budynki szkolne, przedszkola, budynki administracyjno-biurowe Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Busku-Zdroju oraz budynek miejskiej pływalni.

Inwestycja sprawi, że zapotrzebowanie na energię będzie o wiele mniejsze, a dzięki ulepszeniom dokonany w budynku zmniejszą się straty energii – tym samym koszt zakupu ciepła dostarczanego do obiektów będzie znacznie mniejszy.

Duże inwestycje wpływają na polepszenie stanu środowiska w sposób znaczący. Należy również pamiętać, że ochrona środowiska zaczyna się od naszych gospodarstw, domów – naszego podwórka. W związku z tym rozpoczęto selektywną zbiórkę odpadów na terenie miasta oraz gminy. Zakupiono kolorowe worki do segregacji i rozdano je gospodarstwom domowym, rozstawiono także w mieście kolorowe pojemniki na segregację odpadów, przebudowano również kotłownię węglową na gazową wraz z wymianą instalacji CO w budynkach Szkoły Podstawowej Nr 2 w Busku-Zdroju oraz Samorządowego Gimnazjum w Podgajach.

Sport, turystyka i rekreacja

Miejska pływalnia, stadion sportowy, boiska Orlik, ścieżka rowerowa, szlaki turystyczne – te wszystkie miejsca stanowią bazę sportowo-turystyczną Gminy Busko-Zdrój.

Gmina w dziedzinie sportu współpracuje z następującymi organizacjami i stowarzyszeniami: Młodzieżowym Klubem Sportowym „MKS Zdrój”, Kieleckim Klubem Karate Kyokushin, Uczniowskim Klubem Sportowym „Karate Kyokushin”, Buskim Klubem Kung-Fu Yantai, Uczniowskim Klubem Sportowym „Busko-Zdrój”, Bokserskim Międzyszkolnym Uczniowskim Klubem Sportowym „RING”, Stowarzyszeniem Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska-Świętokrzyskie, Polskim Związkiem Wędkarskim w Kielcach, Międzyszkolnym Uczniowskim Klubem Sportowym „UNIA”, Buskim Klubem Biegacza, Klubem Sportowym „Słoneczko” w Busku-Zdroju, Świętokrzyskim Towarzystwem Motorowym MOTO-MAX.

Na przestrzeni lat 2007–2009 z budżetu gminy na wsparcie finansowe stowarzyszeń realizujących zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu zostały przeznaczone środki finansowe w wysokości 597 000 zł. Gmina w tym okresie wspomagała stowarzyszenia i kluby sportowe m.in. poprzez realizację ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Burmistrz ogłosił otwarte konkursy ofert, przez co udzielił wsparcia finansowego klubom i stowarzyszeniom w następujących zakresach:

- upowszechniania kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży w dyscyplinach sportowych, takich jak: piłka nożna, piłka ręczna, pływanie, sztuki walki wręcz, kolarstwo, casting (wędkarstwo rzutowe), lekkoatletyka, boks, sporty motorowe

- zorganizowania wśród dzieci i młodzieży Sołeckiej Ligi Piłkarskiej w dyscyplinach sportowych piłka nożna i piłka halowa
- zabezpieczenia czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie kolonii, obozów, zimowisk, biwaków, rajdów, imprez kulturalnych

Pływalnia Miejska im. Stefana Komendy w Busku-Zdroju

Pływalnia organizuje następujące kursy i zajęcia:

- podstawowe kursy nauki pływania
- kurs doskonalący umiejętność pływania
- wspólnie z WOPR współorganizuje kursy na uprawnienia ratownicze
- 2 razy w roku – na wiosnę i jesienią – organizowane są Mistrzostwa Regionalne w ramach Świętokrzyskiej Ligi Pływackiej
- 4 razy w roku organizowane są Gminne Zawody Pływackie klubów, działających na terenie gminy pod patronatem Polskiego Związku Pływackiego
- 2 razy w roku organizowane są zawody pływackie w ramach świętokrzyskiej edycji Korespondencyjnych Mistrzostw Polski Dzieci i Młodzieży w wieku 10–11 lat
- rokrocznie w miesiącach wakacyjnych odbywają się zajęcia sportowe na pływalni dla dzieci z wymiany polsko-węgierskiej oraz polsko-ukraińskiej

Zajęcia sportowe w miejskiej pływalni

- podczas trwania Międzynarodowego Festiwalu im. Krystyny Jamroz organizowane są zajęcia sportowe na pływalni dla młodych artystów, jako nagroda za koncerty dla mieszkańców Buska-Zdroju
- trzy razy w tygodniu prowadzone są zajęcia aerobiku i ćwiczeń z muzyką relaksacyjną w ramach klubu FITNESS
- dwa razy w tygodniu prowadzone są zajęcia aerobiku w wodzie w ramach klubu AQUA –FITNESS
- istniejąca na pływalni sala rekreacyjno-rehabilitacyjna, siłownia i sala lustrzana są nieodpłatnie udostępniane dzieciom i młodzieży z grup zorganizowanych, które nie mogą z różnych względów uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w wodzie, jak i zawodnikom sekcji pływackich dla poprawienia ogólnej sprawności i wydolności organizmu

Decyzją Ministra Sportu i Turystyki z dnia 26 lutego 2009 r. Gmina Busko-Zdrój otrzymała 40 000 zł, jako dofinansowanie na zadanie pn. „Program nauki pływania dla uczniów klas IV–VI z terenu Gminy Busko-Zdrój”. Dodatkowe 40 000 zł na ten program przeznaczył burmistrz Piotr Wąsowicz z gminnego budżetu. Dzięki akcji „Umiem pływać” 280 dzieci z terenu gminy skorzystało z bezpłatnych lekcji pływania. Kartę pływacką uzyskało 84 dzieci. Uczniowie nie tylko opanowali technikę pływania, ale również nauczyli się odpowiedzialności za samych siebie i innych, a także współdziałania w grupie, zdyscyplinowania i systematyczności.

W 2009 r. zaopiniowano pozytywnie wniosek o dofinansowanie kosztów osobowych projektu „Animator – Moje Boisko ORLIK 2012” na prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, które w 50% sfinansowała gmina. Zajęcia odbywały się na obiekcie sportowym „Moje Boisko ORLIK 2012” i prowadzone były w formie gier i zabaw, podczas których nauczano i doskonalono podstawowe elementy techniczne i taktyczne gier zespołowych. Okres realizacji programu trwał 9 miesięcy.

Z zakresu inwestycji i remontów w ramach dotacji budżetu gminy dokonano na pływalni m.in.:

- remontu posadzek i zabezpieczenia fundamentów w piwnicach budynku pływalni za kwotę – 52 288 zł
- zakupu komputera i programu obsługującego system wejście – wyjście na kasie pływalni – 13 690 zł
- wykonano instalację CO – 56 347 zł
- zamontowano zbiornik wyrównawczy – 12 131 zł
- zakupiono sprzęt do stanowiska komputerowego do obsługi programu księgowego – 3 195 zł

Łączny koszt tych inwestycji to ok. 137 651 zł.

Pływalnia miejska prócz sprawowania pieczy nad boiskami sportowymi Orlik, administruje również **miejskim stadionem przy ul. Kusocińskiego** z którego nieodpłatnie korzysta wiele klubów sportowych oraz szkół.

Na obiekcie stadionu przeprowadzono następujące prace:

- oddano do użytku po remoncie budynek socjalno – administracyjny
- wykonano dwukrotnie renowacje i areacje płyty boiska piłkarskiego
- wykonano renowacje płyty głównego boiska piłkarskiego – treningowego i zrobiono dla tej płyty przenośny system nawadniania
- uporządkowano tereny zielone obiektu i na bieżąco utrzymywany jest należyty stan zieleni oraz pozostałych elementów stadionu
- przeprowadzono renowację bieżni wokół boiska oraz rozbiegu do skoczni
- przeprowadzono renowację nawierzchni kortów tenisowych
- wyremontowano ławki na widowni kortów
- wyremontowano i zabezpieczono bramki na boisku piłki ręcznej
- wykonano nowy piłkochwył na boisku piłki ręcznej

Na przestrzeni lat 2007–2009 na terenie Gminy Busko-Zdrój zorganizowano wiele imprez promujących sport, między innymi:

– Wyścig Kolarski „Memoriał Andrzeja Imosy”

Wyścig upamiętnia tragicznie zmarłego znanego kolarza Andrzeja Imosę. Trasa wyścigu przebiega ulicami przyległymi do budynku Zespołu Szkół Techniczno-Informatycznych, tj.: Mickiewicza, Westerplatte, Armii Krajowej, Spacerową. Impreza odbywa się przy całkowicie zamkniętym ruchu drogowym. Wyścig cieszy się dużym zainteresowaniem. Zwycięzcy otrzymują puchary i nagrody rzeczowe ufundowane przez burmistrza, a dla wszystkich uczestników wyścigu są również nagrody pocieszenia.

XXII Memoriał Kolarski im. Andrzeja Imosy w Busku-Zdroju

– Otwarty Turniej Piłki Siatkowej Plażowej o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój

Celem corocznej imprezy jest integracja środowiska ponadgminnego poprzez zmagania sportowe oraz popularyzacja gry w piłkę siatkową. Zwycięzcy turnieju nagradzani zostają pucharami – za I, II, III miejsce, dyplomami oraz nagrodami rzeczowymi ufundowanymi przez włodarza gminy.

– Otwarty Turniej Szachowy o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Busko-Zdrój

Rozgrywki turnieju szachowego odbywają się w Buskim Samorządowym Centrum Kultury w Busku-Zdroju. Zwycięzcy turnieju uhonorowani zostają zwykle dyplomami, pucharami, nagrodami rzeczowymi oraz materiałami promocyjnymi. Najmłodszy szachista zawodów otrzymuje dyplom, puchar i nagrodę specjalną.

Inwestycje w bazę sportowo-turystyczną

W 2008 r. oddano do użytku wielofunkcyjne boiska sportowe Orlik przy ul. Grotta w Busku-Zdroju. Zadanie, którego wartość wyniosła 1 506 470 zł zrealizowane zostało w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”. Teren wokół boisk został odwodniony, oświetlony i ogrodzony.

Boiska sportowe Orlik przy ul. Grotta w Busku-Zdroju

Zagospodarowano również teren „Glinianek”. Wykonano place i alejki z kostki brukowej oraz ze żwiru. Ustawiono elementy małej architektury – ławki, plac zabaw z wyposażeniem, schody terenowe z balustradą, nasadzono zieleni. Teren został również ogrodzony.

Teren rekreacyjny „Glinianki”

W 2007 r. zakończono realizację projektu pn. „Modernizacja i rozbudowa gminnego ośrodka kultury oraz parku zdrojowego w Busku-Zdroju”. Jednym z celów projektu był m.in. wzrost znaczenia turystyki, jako czynnika stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy regionu.

Rozwój turystyki ma sprawić, że do gminy przyjeżdżać będą nie tylko kuracjusze, ale także osoby chcące tu wypocząć, zwiedzić okoliczne zabytki czy też poznać tutejszą przyrodę.

Będąc w Gminie Busko-Zdrój warto wybrać na trasę wycieczki szlak turystyczny „Śladem drewnianego budownictwa sakralnego wzdłuż Maskalisu”. Wartość budowy na odcinku o długości ponad pół km wyniosła 35 360 zł.

Na trasie szlaku można zobaczyć takie zabytki jak np. kościół św. Leonarda, figurę św. Floria – patrona strażaków znajdującą w Siesławicach, kościół św. Stanisława i kaplicę św. Anny.

W 2009 r. oddano do użytku ścieżkę rowerową na trasie Busko-Welecz-Kameduły. Wzdłuż tej 18-kilometrowej trasy wybudowane zostały 4 miejsca odpoczynku dla pieszych i rowerzystów (place z kostki brukowej, zadaszenia, ławki, stoliki, elementy małej architektury tj.: kosze, bloki betonowe pod głązy naturalne lub rzeźby kamienne, stojaki na rowery).

Ta ogromna inwestycja (całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł aż 5 770 897 zł, z czego 1 541 886 zł pochodziło z własnych środków gminy) jest wyjściem naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców gminy, a także kuracjuszy i turystów odwiedzających te strony. Ścieżka zgłoszona do konkursu „Przyjazna Wieś” na najlepszy projekt w zakresie infrastruktury zrealizowany na terenach wiejskich przy wsparciu środków unijnych, zdobyła III miejsce.

Ścieżka rowerowa Busko-Welecz-Kameduły

Gmina ma w planach budowę kolejnej ścieżki rowerowej o długości ok. 4 km. Tym razem będzie to ścieżka po śladzie torów kolejowych. Opracowano już w tej sprawie dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę. Gmina ubiega się o pozyskanie dofinansowania na to zadanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Koszt całkowity tej inwestycji wyniesie 1 983 051 zł.

Inwestycje w dziedzinę rekreacji i turystyki, to inwestycje, które nie tylko upiększają nadnidziański region, one dodatkowo promują gminę, czyniąc ją jeszcze bardziej konkurencyjną.

Idąc w tym kierunku gmina realizuje projekt pn. „Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Radzanowie” w ramach zadania dofinansowanego przez Unię Europejską z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Prace I etapu zagospodarowania terenów rekreacyjnych będą polegały na renowacji nawierzchni istniejącego mola, odbudowie plaży wraz z jej poszerzeniem, ogrodzeniu kom-

pleksu, utwardzeniu placu ppoż., a także ustawieniu nowych elementów małej architektury. Powstanie również boisko do gry w siatkówkę plażową.

Prace przy zagospodarowaniu terenów rekreacyjnych w Radzanowie

W II zaś etapie zagospodarowania terenów rekreacyjnych w Radzanowie, wybudowany zostanie parking na 33 miejsca postojowe. Wyremontowana zostanie też nawierzchnia drogi dojazdowej. II etap obejmie również wykonanie obiektów gastronomii i sanitariatów oraz dochodzącego do nich przyłącza kanalizacyjnego i wodociągowego. Zagospodarowaniu ulegną też tereny zielone za pasmem plaży.

Na realizację zadania gmina pozyskała dofinansowanie ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Infrastruktura drogowa

Przez teren Gminy Busko-Zdrój przebiega jedna droga krajowa nr 73 Kielce – Jasło oraz 3 drogi wojewódzkie: nr 767 Busko-Pińczów, nr 776 Busko-Kraków, nr 973 Busko – Żabno.

Ogólna długość dróg powiatowych na terenie gminy przebiegających poza obszarem miasta, wynosi 147,8 km, na terenie samego miasta jest 14,6 km dróg. Jeśli chodzi o drogi gminne sytuacja przedstawia się następująco: na terenie gminy zlokalizowanych jest 146 km dróg gminnych, z czego 36 km znajduje się na obszarze miasta. W ciągu ponad 3 lat kadencji obecnego samorządu wyremontowano wiele odcinków dróg i ulic, położono chodniki, wybudowano parkingi i zatoki autobusowe. Dzięki wszystkim tym przedsięwzięciom komunikacja w gminie znacznie się poprawiła.

Drogi

Remonty odcinków dróg polegające na wykonaniu nawierzchni bitumicznych wykonano m.in. w miejscowościach: Janina, Zwierzyniec, Słabkowice, Nowy Folwark – Wełecz, Pęczelice, Szczaworyż, Nowa Wieś, Błoniec, Kotki, Skotniki Duże, Kameduły, Żerniki Górne, Młyny-Borzykowa, Skorzów, Zwierzyniec, Nowy Folwark – Włodarka, Budzyń – Równiny, Młyny – Śladków Duży, Galów, Dobrowoda, Biniątki. Nawierzchnię bitumiczną położono na ul. Dworskiej w Zbludowicach, drodze dojazdowej do ogródków działkowych w Busku-Zdroju oraz w ul. Skałki w Busku-Zdroju.

W ciągu 3 lat budowie i przebudowie uległy drogi gminne: Baranów – „Chwalikówka” – Gadawa, Młyny – „Pomyków”, Kołaczkowice – „Pogórze”, Kołaczkowice – „Przecinka”, Biniątki – Chotelek, Chotelek – Chorobowa, a także droga wewnętrzna w przysiółku „Chwalikówka” oraz w Młynach (2 odcinki) i droga w Janinie. W 2009 r. wyremontowano drogi w miejscowości: Budzyń-Równiny, Kawczyce, Kostki Małe, Żerniki Górne Dobrowoda, Słabkowice, Nowy Folwark – Włodarka, Wolica Siesławska – Welinów. Wyremontowano drogi gminne w: Oleszkach, Szańcu (2 odcinki), Kołaczkowicach, Skotnikach Małych, Olganowie, Podgajach oraz na odcinku Elźbiecin – Gać. Ponadto wykonano nawierzchnie tłuczniowe w miejscowościach: Owczary (ul. Brzozowa), Budzyń, Gadawa, Kołaczkowice (2 odcinki), Janina (2 odcinki), Podgaje (2 odcinki), Słabkowice, Młyny, Siesławice, Biniątki, a także zrobiono remont placu i drogi w Olganowie.

W Zbludowicach wybudowana zostanie ul. Strażacka. Zakres zadania dotyczy wykonania jezdni o nawierzchni bitumicznej oraz jednostronnego chodnika z kostki betonowej wraz ze zjazdami na posesje. Inwestycja jest zadaniem wieloletnim, wymaga bowiem przebudowy napowietrznej linii energetycznej.

Opracowana została już dokumentacja budowlana na przebudowę linii napowietrznej niskiego napięcia oraz złożono wnioski o pozwolenie na budowę. Koszt całkowity zadania wyniesie 300 000 zł.

W samym mieście wyremontowano ulice: Bolesława Prusa (wraz z przebudową sieci wodociągowej – II etap), Mikułowicką i Wspólną. Wybudowano ul. Spokojną w Busku-Zdroju wraz z kanalizacją deszczową. Budowie i przebudowie uległy też ulice: Ładna, Wieniawskiego, Chopina, Źródłana, Niwa. Wyremontowano drogę do Galerii „Zdrój”. Wykonano także re-

monty odcinków dróg destruktem o łącznej długości 1,9 km w miejscowościach: Zbrodźce, Mikułowice oraz w ul. Wieniawskiego w Busku-Zdroju. Wykonano nawierzchnie tłuczniowe dróg w Busku-Zdroju – sięgacz od ul. Reymonta, ul. Armii Ludowej, ul. Przemysłowej. Wyremontowano także sięgacze nr 1, 2 i 3 od ul. Grunwaldzkiej, poszerzono ul. Owczarską oraz utwardzono pobocza w ul. Rokosza.

W ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych (projektu wieloletniego realizowanego w latach 2008–2011) w 2009 r.:

- wybudowano drogę gminną Wełecz – Nowy Folwark

Wykonano podbudowę z kruszywa, ułożono warstwę bitumiczną, wykonano odwodnienie i oznakowanie drogi. Wartość zadania wyniosła 1 250 898 zł.

Droga gminna Wełecz – Nowy Folwark

- przebudowano ulice Grunwaldzką i Krótką w Busku-Zdroju

Zakres prac obejmował przebudowę odcinków ulic miejskich wraz z obustronnymi chodnikami. Koszt inwestycji to 670 423 zł.

Ulica Krótka w Busku-Zdroju po przebudowie

Ulica Grunwaldzka w Busku-Zdroju po przebudowie

Na realizację tych zadań w 2009 r. gmina uzyskała dofinansowanie w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych w wysokości 895 490 zł.

W 2010 r. w ramach tego programu remontom ulegną kolejne odcinki dróg gminnych: Ciekury – Kopanina – Jata, Galów – Kopanina – Zagosiek oraz przebudowane zostaną w mieście ulice: Langiewicza i Szaniecka. Planowane wykorzystanie środków finansowych na te zadania to ok. 1 720 308 zł, z czego dofinansowanie ze Skarbu Państwa wyniesie ok. 860 155 zł.

W 2009 r. gmina udzieliła pomocy finansowej Powiatowi Buskiemu w związku z przebudową ulic i dróg powiatowych na terenie Gminy Busko-Zdrój, w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych”. Były to ulice: Widuchowska, Łagiewnicka, Partyzantów, Bohaterów Warszawy, droga Zawierzbie – Chotel Czerwony – Bilczów, Szarbków – Uników – Galów. Wysokość pomocy finansowej wyniosła 614 954 zł.

W 2010 r. gmina również przekaze Powiatowi Buskiemu, ze swojego budżetu, dotację na przebudowę dróg powiatowych, w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych”. Tym razem będą to drogi: Busko-Zdrój-Owczary-Pęczelice, Wygoda Kozińska-Kotki-Janina oraz ulice w mieście: Grotta, Starkiewicza i Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Wysokość pomocy finansowej wyniesie 750 000 zł.

Drogi wojewódzkie

Trwają prace nad projektem budowlano-wykonawczym rozbudowy drogi wojewódzkiej Busko-Zdrój – Nowy Korczyn (obwodnica Buska-Zdroju). Zakres dokumentacji obejmuje odcinek o dł. 5 456,0 m od drogi krajowej nr 73 (od ronda) do skrzyżowania z ul. Leśną

w Zbludowicach (poprzez ul. Dmowskiego i Witosa w Busku-Zdroju oraz ul. Świętokrzyską w Zbludowicach). Termin oddania dokumentacji upłynie 30 maja 2010 r. Gmina Busko-Zdrój pokryje 50% kosztu projektu tj. kwotę 348 097 zł. Wartość zadania po przetargu wynosi 696 193 zł.

Opracowywany jest również projekt budowy drogi wojewódzkiej nr 776 Kraków – Busko-Zdrój, na odcinku od granicy województwa świętokrzyskiego do Buska-Zdroju, o długości 40,142 km, wraz z remontem mostu przez rzekę Nidę w Wiślicy. Zadanie realizowane jest przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich. Na jego realizację z budżetu gminy zostały przeznaczone środki w wysokości 31 268 zł.

Chodniki

Ułożono chodniki w mieście w ulicach: Ceglanej, Jagiellońskiej, Bohaterów Warszawy. Wyremontowano chodniki przy ul. Broniewskiego, na os. Kościuszki, alejki w parku zdrojowym oraz przy Szkole Podstawowej w Siesławicach.

Parkingi

Przebudowano parking przy ul. Grotta w Busku-Zdroju. Wykonano nawierzchnię z kostki betonowej na 80 miejsc postojowych, oświetlenie, ogrodzenie, dokonano również odwodnienia oraz montażu urządzeń parkingowych. Koszt poniesiony na zadanie wyniósł 545 674 zł.

Stan parkingu przy ul. Grotta przed remontem

Parking przy ul. Grotta po przebudowie

W 2009 r. kosztem 37 773 zł oddano do użytku nowy parking na os. J. Piłsudskiego, będący w stanie pomieścić ponad 35 pojazdów. W tym samym roku opracowany również został projekt budowy parkingu przy ul. Partyzantów wraz z oświetleniem, odwodnieniem i zjazdem, który wybudowany zostanie w roku 2010.

Parking na os. J. Piłsudskiego

Wykonano i zamontowano wiaty przystankowe w: Skorzowie, Ruczynowie, Kostkach Małych, Słabkowicach, Służowie, Młynach, Radzanowie, Pęczelicach, Mikułowicach oraz w Busku-Zdroju przy ul. Bohaterów Warszawy i Partyzantów. Wybudowano zatokę autobusową w Kotkach (ułożono chodnik z kostki betonowej, obrzeża i krawężniki, przebudowano zjazdy) oraz przy ul. Bohaterów Warszawy (zatoka powstała wraz z ciągiem pieszym, wiatą peronową, podjazdem i chodnikiem). Koszt obu zadań wyniósł 238 356 zł.

Zatoka autobusowa przy ul. Bohaterów Warszawy

Promocja i współpraca zagraniczna

Promocja turystyczna Gminy Busko-Zdrój w latach 2007–2010 skupia się głównie na: przygotowywaniu materiałów promocyjnych oraz informacji do strony internetowej, przygotowywaniu i udziale w krajowych targach turystycznych, wystawach, pokazach i imprezach, opracowywaniu materiałów do prasy lokalnej i branżowej, współpracy z instytucjami, urzędami, organizacjami społecznymi i stowarzyszeniami oraz podmiotami uzdrowskowymi w zakresie promocji.

Do najważniejszych materiałów i działań promujących Gminę Busko-Zdrój zaliczyć należy:

- wydawanie folderu „Busko-Zdrój – uzdrowisko pełne słońca”, folder opracowany w sześciu językach (polski, angielski, niemiecki, ukraiński, francuski i włoski) charakteryzuje gminę podkreślając jej główne walory i spełniając funkcję informatora

- wydanie folderu „Słoneczne Ogrody-Region Ponidzie” – jest to produkt turystyczny utworzony przez Grupę Partnerską „Świętokrzyskie Uzdrawiska”; folder był dofinansowany w ramach Pakietu Promocji Produktu, który jest inicjatywą skierowaną do grup partnerskich utworzonych w zakresie projektu „Program szkolenia kadr dla rozwoju produktów turystycznych”
  - współpracę przy opracowaniu albumu „Krajobrazy Ziemi Buskiej” w wersji polsko-angielsko-niemiecko-ukraińskiej oraz mapy turystycznej „Ponidzie”
  - wydawanie folderu „Szlak drewnianego budownictwa sakralnego wzdłuż Maskalisu” przy współpracy z Towarzystwem Opieki nad Zabytkami, Oddział w Busku-Zdroju
  - wydawanie folderu „Regionalne przysmaki Buska-Zdroju i okolic” oraz wydanie mapy turystycznej „Busko-Zdrój i okolice”
  - opracowywanie przewodnika „Ponidzie. W świętokrzyskim stepie” w części dotyczącej Gminy Busko-Zdrój
  - współpraca przy opracowaniu „Wielkiej księgi uzdrowisk polskich, kąpielisk nadmorskich, stacji klimatycznych” – Wydawnictwo Mirex (2009 r.)
  - wydawanie kalendarzy jednoplanszowych, wieloplanszowych i trójdzielnych promujących gminę uzdrowską
  - opracowywanie i wydawanie ulotek promocyjnych w 7 językach (polski, angielski, niemiecki, francuski, węgierski, ukraiński i rosyjski)
  - wydanie książki pt. „Krystyna Jamroz – wielka dama polskiej opery” red. A. Czopka
  - wykonywanie szeregu gadżetów reklamowych w postaci długopisów, smyczy reklamowych, podkładek pod mysz komputerową, balonów, toreb papierowych, czapecek, koszulek, parasoli, plecaków itp.
  - nagranie filmu promującego Gminę Busko-Zdrój i wybrane podmioty sanatoryjne
- Materiały promocyjne – kalendarze, ulotki, broszury, foldery rozprowadzane są przez Urząd Miasta i Gminy podczas targów, imprez promocyjnych oraz w czasie spotkań z zainteresowanymi osobami. Dodatkowo na cele reklamowe zakupiono wiele wydawnictw i pozycji.

Promocja polega nie tylko na opracowywaniu materiałów, dobra promocja to również udział w targach, wystawach, pokazach i imprezach. Gmina Busko-Zdrój wspólnie z podmiotami sanatoryjnymi w latach 2007–2009 brała udział w następujących targach i imprezach turystycznych:

- Targi Turystyczne „NA STYKU KULTUR” w Łodzi (rok 2007, 2008)
- Targi „ITB” w Berlinie (rok 2007, 2008)
- Targi Turystyczne „VOYAGER” w Kielcach (rok 2007, 2008, 2009)
- Targi Turystyczne „SILESIA TOUR” w Katowicach (rok 2007, 2008)
- „Gdańskie Targi Turystyczne” (rok 2007, 2008, 2009)
- „Krakowski Salon Turystyczny” (rok 2007)
- Targi Turystyczne „LATO” w Warszawie (rok 2007, 2008, 2009)
- Międzynarodowe Targi Regionów i Produktów Turystycznych „TOUR SALON” w Poznaniu (rok 2007, 2008, 2009)
- Międzynarodowe Targi Turystyki, Rekreacji i Wypoczynku „INTOUREX” w Sosnowcu (rok 2008, 2009)

- Międzynarodowe Targi Turystyczne „TT WARSAW TOUR&TRAVEL” w Warszawie (rok 2008, 2009)
- Międzynarodowe Targi Turystyczne we Wrocławiu (rok 2009)
- Międzynarodowe Targi Turystyki, Sprzętu Turystycznego, Żeglarskiego i Sportowego „GLOB” w Katowicach (rok 2009)

Promocja Gminy Busko-Zdrój jako kurortu – wspólnie z uzdrowiskami podczas Międzynarodowych Targów Turystyki, Sprzętu Turystycznego, Żeglarskiego i Sportowego „GLOB” w Katowicach (2009 r.)

Promocja Miasta i Gminy Busko-Zdrój podczas „Świętokrzyskich Dni Turystyki” w Centrum Handlowo-Wystawienniczym BLUE CITY w Warszawie (2008 r.)

- Prezentacja Miasta i Gminy Busko-Zdrój w Jędrzejowie w Muzeum im. Przytkowskich (rok 2007, 2009)
- Sesja historyczna inaugurująca obchody 720-lecia Miasta i Gminy Busko-Zdrój (rok 2007)
- II Olimpiada Wiedzy o Regionie Ponidzia (rok 2007)
- Promocja Gminy Busko-Zdrój w Koperni w ramach Obchodów 750-lecia Lokacji Miasta Krakowa (rok 2007)
- Prezentacja Gminy Busko-Zdrój podczas „Świątokrzeskiego Jarmarku Agroturystycznego” w Tokarni (rok 2007, 2009)

Prezentacja Miasta i Gminy Busko-Zdrój w Jędrzejowie w Muzeum im. Przytkowskich (2009 r.)

- Promocja Gminy Busko-Zdrój podczas zjazdu absolwentów Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie (rok 2007)
- Promocja Gminy Busko-Zdrój podczas Dożynek Gminnych (Nowy Folwark – rok 2007, Zwierzyniec – rok 2008, Podgaje – rok 2009)
- Inauguracja Sezonu Turystycznego Województwa Świętokrzyskiego w Busku-Zdroju (rok 2008)
- Promocja Gminy Busko-Zdrój podczas Dożynek Powiatowych (Wiślica – rok 2008, Stopnica – rok 2009)
- Promocja Gminy Busko-Zdrój podczas obchodów 580 rocznicy lokacji Pińczowa (rok 2008)
- Promocja Gminy Busko-Zdrój podczas „Świątokrzeskich Dni Turystyki” w Centrum Handlowo-Wystawienniczym BLUE CITY w Warszawie (rok 2008)

- Kingonalia – impreza z cyklu „Mocne Zapiątki na Ponidziu” w Nowym Korczyniu (rok 2009)
- Dni Województwa Świętokrzyskiego w Broninie (rok 2009)

Promując region gmina współpracuje z: Uzdrawiskiem Busko-Zdrój S.A., Sanatorium „Włókniarz”, Sanatorium „Nida-Zdrój”, 21 Wojskowym Szpitalem Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjnym, Hotelem „Gromada”, Ośrodkiem Leczniczo-Rehabilitacyjnym „Natura”, Buskim Stowarzyszeniem Agroturystycznym „Relaks”, prywatnymi podmiotami gospodarczymi.

Ponadto Gmina Busko-Zdrój jest uczestnikiem ponadregionalnego Klastra Uzdrawiska Perły Polski Wschodniej.

W 2009 r. gmina przystąpiła do realizacji projektu „Kampania promocyjna Miasta i Gminy Busko-Zdrój oraz utworzenie centrum informacji turystycznej”, na który uzyskała dofinansowanie w kwocie 850 000 zł. Projekt o wartości 1 107 094 zł zakłada m.in. opracowanie systemu identyfikacji wizualnej gminy, materiałów i wydawnictw promocyjnych oraz opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki Miasta i Gminy Busko-Zdrój. Przedsięwzięcie przewiduje również uczestnictwo w targach i imprezach promocyjnych. Do udziału w nim, jako partner, zostało zaangażowane Buskie Samorządowe Centrum Kultury w Busku-Zdroju.

Gmina Busko-Zdrój może się również pochwalić bogatą współpracą z miastami partnerskimi. Już od 2003 r. gmina współpracuje z takimi miastami jak: Specchia (Włochy), Steinheim (Niemcy), Szigetszentmiklós (Węgry), Haukipudas (Finlandia) i Chmielnik (Ukraina). W 2008 r. nawiązane zostały kontakty również z chorwackim miastem Sveti Martin na Muri, które zastąpiło miasto Haukipudas. Co ważne, nie jest to współpraca „na papierze”. Co roku organizowane są liczne spotkania z udziałem młodzieży, grup zawodowych i mieszkańców, oczywiście pozyskując na ten cel środki zewnętrzne – krajowe i unijne.

Poza „miastami bliźniaczymi”, od 2003 r. trwa współpraca z miastem partnerskim Chmielnik na Ukrainie.

Współpraca obejmuje następujące dziedziny: lecznictwo uzdrawiskowe, handel, naukę, oświatę i ochronę zdrowia, kulturę i sztukę, turystykę i sport, samorząd terytorialny, ekologię oraz racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych.

W ciągu 3 lat Gmina Busko-Zdrój uczestniczyła w wielu konferencjach, spotkaniach i imprezach zagranicznych.

Rok 2007

– V Konferencja Miast Bliźniaczych w Haukipudas (Finlandia) z udziałem młodzieży buskiej

- wizyta przedstawicieli szkół ze Steinheim (Niemcy) i Specchia (Włochy) w Busku-Zdroju na zaproszenie Samorządowego Gimnazjum Nr 1 w Busku-Zdroju
- udział przedstawicieli młodzieży buskiej w II Młodzieżowej Konferencji Miast Bliźniaczych we włoskim mieście Specchia

V Konferencja Miast Bliźniaczych w Haukipudas

- konferencja Mikroregionalna w Szigetszentmiklós
- udział zespołów folklorystycznych z Gminy Szigetszentmiklós (Węgry) i Miasta Chmielnik (Ukraina) w XXXI Międzynarodowych Buskich Spotkaniach z Folklorem
- współpraca ze Świętokrzyskim Centrum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej odnośnie projektu „Z Ukrainy do Zjednoczonej Europy – profesjonalizacja kadr samorządowych”
- IV Międzynarodowa wymiana młodzieży Busko-Zdrój (Polska) – Chmielnik (Ukraina)
- projekt wymiany młodzieży z miastem partnerskim Steinheim (Niemcy)
- II Dni Chmielnika połączone z obchodami 645 rocznicy powstania miasta Chmielnik

Rok 2008

- udział młodzieży z Samorządowego Gimnazjum w Podgajach i Samorządowego Gimnazjum w Zbludowicach w olimpiadzie sportowej młodzieży szkolnej organizowanej przez Szkołę Podstawową im. József Attila z Szigetszentmiklós na Węgrzech

Spotkanie integracyjne w ramach wymiany młodzieży z miastem partnerskim Steinheim (Niemcy)

Rozgrywki drużynowe podczas olimpiady sportowej młodzieży szkolnej organizowanej przez Szkołę Podstawową im. József Attila z Szigetszentmiklós na Węgrzech

- udział młodzieży z Samorządowego Gimnazjum w Podgajach w konkursie fotograficznym organizowanym przez Parlament Młodzieżowy w Szigetszentmiklós (Węgry)
- III Konferencja Młodzieży Miast Bliźniaczych organizowana przez Szigetszentmiklós
- wizyta przedstawicieli Stowarzyszenia Ochrony Dziedzictwa Kulturowego z Szigetszentmiklós w Busku-Zdroju
- w dniach 20-22 czerwca 2008 r. Busko-Zdrój gościło przedstawicieli Stowarzyszenia Ochrony Dziedzictwa Kulturowego z Szigetszentmiklós
- projekt szkoleniowy pn. „Z Unią nam po drodze”, którego celem było przekazanie partnerowi ukraińskiemu buskich doświadczeń w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym środków przedakcesyjnych i strukturalnych Unii Europejskiej
- V Międzynarodowa wymiana młodzieży Busko-Zdrój (Polska) – Chmielnik (Ukraina) – „Bo jesteśmy tacy sami choć granice między nami”

Młodzież węgierska, buscy harcerze i Młodzieżowa Rada Miasta i Gminy Busko-Zdrój na wspólnym ognisku

Wymiana doświadczeń podczas spotkania w ramach projektu „Z Unią nam po drodze”

Polska i ukraińska młodzież razem obchodzą ukraiński Dzień Kupaly

Rok 2009

- realizacja projektu wieloletniego sieci miast bliźniaczych S-S-B-S-S realizowanego do 2010 r., w ramach którego zorganizowanych zostanie 9 imprez, spotkań, warsztatów i konferencji
- w dniach 15 – 19 kwietnia 2009 r. Busko-Zdrój było gospodarzem „Olimpiady Młodzieży Miast Bliźniaczych”

Drużyny siatkarek z włoskiej Specchii z polskim opiekunem

Gospodarz imprezy Burmistrz Piotr Wąsowicz i reprezentanci „miast bliźniaczych” na zakończenie olimpiady wypuszczają na wolność gołębie – symbol pokoju i wolności

- delegacja Buska-Zdroju wzięła udział w Konferencji „Zrównoważony rozwój w Turystyce”, organizowanej w Sveti Martin na Muri (Chorwacja)

Delegacja polska, węgierska, niemiecka i chorwacka podczas konferencji „Zrównoważony rozwój w Turystyce” w Sveti Martin na Muri

- przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta i Gminy Busko-Zdrój wzięli udział w Konferencji „Parlamenty Młodzieżowe w Europie” oraz uczestniczyli w warsztatach „Nasze dziedzictwo kulinarne”, zorganizowanych przez Gminę Szigetszentmiklós

Stoisko promujące Gminę Busko-Zdrój podczas warsztatów „Nasze dziedzictwo kulinarne” w Szigetszentmiklós

- delegacja Gminy Busko-Zdrój pod przewodnictwem burmistrza Piotra Wąsowicza uczestniczyła w warsztatach „Tożsamość pomiędzy Sztuką a Kulturą” organizowanych przez włoską gminę Specchia

Przedstawiciele miast bliźniaczych podczas warsztatów „Tożsamość pomiędzy Sztuką a Kulturą” w Specchii

- projekt szkoleniowy „Finanse samorządowe w Polsce na przykładzie Gminy Busko-Zdrój”, współfinansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w ramach programu Polska Pomoc 2009

Uczestnicy szkoleń „Finanse samorządowe w Polsce na przykładzie Gminy Busko-Zdrój”, organizowanych w Busku-Zdroju w 2009 r.

Uczestnicy wymiany młodzieży organizowanej w Busku-Zdroju przed Urzędem Miasta i Gminy w Busku-Zdroju

- VI Międzynarodowa wymiana młodzieży Busko-Zdrój (Polska) – Chmielnik (Ukraina) współfinansowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej

We współpracy zagraniczną angażowane są różne środowiska lokalne – strażacy, artyści, koła gospodyń wiejskich, które aktywnie uczestniczą w promocji gminy na zewnątrz.

- wizyta 117 Buskiej Drużyny Wielopoziomowej im. Juliana Dytkowskiego „Zielone Berety” w Szigetszentmiklós (rok 2007)

Grupa buskich harcerzy zwiedzających Szigetszentmiklós

- Międzynarodowe Zawody Straży Pożarnej w gotowaniu – Szigetszentmiklós (rok 2007)
- wizyta przedstawicieli straży pożarnej z Szigetszentmiklós (Węgry) i Chmielnik (Ukraina) w Busku-Zdroju (rok 2008, 2009)
- wizyta radnych z Szigetszentmiklós (Węgry) w Busku-Zdroju (rok 2008)
- udział przedstawicieli ochotniczej i zawodowej straży pożarnej z Buska-Zdroju w zawodach w gotowaniu organizowanych przez Straż Pożarną w Szigetszentmiklós (rok 2008, 2009)

Delegacja ukraińska podczas zwiedzania OSP w Zbludowiczach

OSP w Szigetszentmiklós

- wizyta dyrektorów i przedstawicieli szkół w Szigetszentmiklós, której celem było zapoznanie polskich pedagogów z systemem szkolnictwa na Węgrzech oraz bazą oświatową Szigetszentmiklós (rok 2008, 2009)

Pogłębianie wiedzy na temat systemu szkolnictwa w Polsce i na Węgrzech

Wizyta delegacji węgierskiej w Szkole Podstawowej i w Samorządowym Gimnazjum w Zbludowicach

- występ Dziecięcego Zespołu Tańca Narodowego „Barwinok” (Ukraina) w Busku-Zdroju
- XXXII Międzynarodowe Buskie Spotkania z Folklorem
- udział buskiej delegacji oraz zespołu muzycznego „Słoneczne Trampy” w obchodach 560-lecia lokacji Miasta Chmielnik (Ukraina) na prawie magdeburskim

Występ zespołu ukraińskiego „Źródłko”

Współpraca zagraniczna w roku 2010

W roku 2010 miasta bliźniacze będą kontynuować realizację projektu wieloletniego. Drugą turę imprez otworzyło Szigetszentmiklós, które w marcu 2010 r. zorganizowało spotkanie obywateli nt. „Przekształcanie sztuki w ramach nowej europejskiej tożsamości – wystawa międzynarodowa”, z udziałem artystów z miast bliźniaczych. Kolejną imprezę, tj. warsztaty pn. „Europejska Orkiestra Miast Bliźniaczych”, z udziałem przedstawicieli orkiestr dętych, organizować będzie na początku maja 2010 r. Miasto Steinheim.

Następnie Gmina Busko-Zdrój będzie gospodarzem konferencji pn. „Nasze dziedzictwo kulturowe”, z udziałem zespołów folklorystycznych z miast bliźniaczych, które również zaprezentują folklor swoich krajów i regionów przed publicznością buską podczas „Międzynarodowych Buskich Spotkań z Folklorem”. Ostatnią imprezą, kończącą cały projekt, będzie spotkanie obywateli organizowane przez Gminę Specchia pn. „Rynek europejskiego rzemiosła: Wszystko w jedną noc...”, które odbędzie się w sierpniu 2010 r.

W 2010 r. Gmina Busko-Zdrój i Miasto Chmielnik będą współorganizować już 7 z kolei międzynarodową wymianę młodzieży. W tym roku wymiana odbędzie się w dniach od 28 czerwca do 15 lipca. Grupa 18 uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Busko-Zdrój pod okiem polskich opiekunów będzie wypoczywać w Dziecięcym Ośrodku Sanatoryjnym „Sokolec” na Ukrainie. W tym samym czasie grupa 19 dzieci ukraińskich wraz z opiekunami będzie wypoczywać na terenie Buska-Zdroju.

Najważniejsze plany inwestycyjne

„Instalacja systemów energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych w gminach powiatu buskiego i pińczowskiego”

Projekt potocznie zwany „Solary” polegał będzie na instalacji kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych. Okres wykonania tego zadania przewidziany został na lata 2009–2013. Projekt realizowany jest wspólnie przez gminy: Busko-Zdrój, Pińczów, Kije, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Solec-Zdrój, Stopnica, Tuczępy, Wiślica. Liderem projektu wybrano Gminę Busko-Zdrój. Wybór lidera nie jest przypadkowy, dokonano go w oparciu o wszechstronne doświadczenie Gminy Busko-Zdrój w wielu dziedzinach, zwłaszcza w pozyskiwaniu funduszy z Unii Europejskiej.

Gmina ubiega się o dofinansowanie ze środków Polsko-Szwajcarskiego Programu Współpracy. Zarys projektu pn. „Instalacja systemów energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych w gminach powiatu buskiego i pińczowskiego” został oceniony pozytywnie pod kątem formalnym i merytorycznym przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie. Został on umieszczony na liście rezerwowej projektów rekomendowanych do dofinansowania. Po uzyskaniu rekomendacji Krajowej Instytucji Koordynującej zarys projektu został przekazany stronie szwajcarskiej.

Po pozytywnym dla gminy wyniku preselekcji nastąpi przygotowanie kompletnej propozycji projektu (wraz z załącznikami) – w wersji polskiej i angielskiej, opracowanie studium wykonalności, oceny oddziaływania na środowisko, opracowanie kosztorysów inwestorskich oraz map i szkiców lokalizujących przedsięwzięcie, a także inne wymagane załączniki. Poszczególne gminy partnerskie będą podpisywać umowy dotyczące opracowania propozycji projektów we własnym zakresie. Koszt całkowity tego wieloletniego zadania wyniesie dla Gminy Busko-Zdrój ok. 20 309 964 zł.

Prezentacja projektu „Instalacja systemów energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych w gminach powiatu buskiego i pińczowskiego”

„Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój”

26 stycznia 2010 r. przeszedł do historii Gminy Busko-Zdrój, jako dzień, w którym podpisano największą kwotowo umowę w powiecie buskim o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój”, wartego prawie 129 mln zł! Umowa została zawarta pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, a beneficjentem projektu – Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Busku-Zdroju.

Realizacja tej inwestycji trwać będzie do 2013 r. W ciągu 3 lat wybudowana zostanie kanalizacja w 7 sołectwach Gminy Busko-Zdrój: w Łagiewnikach, Chotelku, Mikułowicach, Nowym Folwarku, Zbrodnicach, Broninie i Wełczu. Przedsięwzięcie zakłada również rozbudowę miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej przy ul. Wyszyńskiego, Armii Ludowej

Wielki dzień dla Gminy Busko-Zdrój – prawie 129 mln zł na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Busko-Zdrój

Podpisanie umowy na I etap realizacji projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój”

i ul. Jabłoniowej. Przebudowie ulegnie także oczyszczalnia ścieków komunalnych w Sieślavicach, kanalizacja sanitarna na terenie miasta oraz system dystrybucji wody z ujęcia w Szczaworyżu. Gmina Busko-Zdrój otrzymała najwyższe dofinansowanie procentowe (85% wydatków kwalifikowanych tj. ponad 88 mln zł) z Funduszu Spójności.

Prace przy budowie kanalizacji w Łągiewnikach

Podpisana została już umowa na I etap realizacji tego wielkiego przedsięwzięcia, który obejmuje budowę kanalizacji sanitarnej w 4 sołectwach: w Łągiewnikach, Chotelku, Mikułowicach i Nowym Folwarku. Na ten etap realizacji zadania w końcówce ubiegłego roku, podpisano już umowę na Kontrakt TA1A projektu – Pełnienie roli Inżyniera Kontraktu. Wartość robót I etapu zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój” wyniesie prawie 12 mln zł.

Termomodernizacja gminnych obiektów użyteczności publicznej

Zadaniem objęte zostaną budynki: Publicznego Przedszkola Nr 2 i Nr 3 w Busku-Zdroju, Szkół Podstawowych w: Szczaworyżu, Kostkach Dużych, Szańcu, Dobrowodzie, Kołaczkowicach, Szkoły Podstawowej Nr 3 i Samorządowego Gimnazjum Nr 1 w Busku-Zdroju, Szkoły Podstawowej i Samorządowego Gimnazjum w Zbludowicach, Samorządowego Gimnazjum w Podgajach. Termomodernizacja obejmie również budynki Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Busku-Zdroju (ul. Łągiewnicka, ul. Dygasińskiego, budynek administracyjno-biurowy na oczyszczalni ścieków) oraz budynek miejskiej pływalni. Koszt całkowity zadania to 8 337 403 zł.

Gmina ubiega się o dofinansowanie przedmiotowego projektu. Złożono wniosek o dofinansowanie do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – do poziomu 30% kosztów kwalifikowanych oraz wniosek o dofinansowanie w ramach Funduszu Spójności, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013 – do poziomu 50% kosztów kwalifikowanych.

Środki krajowe na realizację projektu, pochodzące z NFOŚiGW, zostały przyznane i w lutym br. podpisano umowę o dofinansowanie. Wniosek o dofinansowanie projektu w ramach POIS również został rozpatrzony pozytywnie, jednak z uwagi na niewystarczające środki finansowe projekt został umieszczony na liście rezerwowej.

W ubiegłym roku podpisano umowy z wykonawcami na termomodernizację budynków Szkoły Podstawowej w Kołaczkowicach i Dobrowodzie. Ponadto dla przedmiotowych zadań podpisano umowy z inspektorem nadzoru.

Budowa sal gimnastycznych przy Szkole Podstawowej w Dobrowodzie i Kołaczkowicach

W przyszłym roku szkolnym 2010/2011 uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych w Dobrowodzie i w Kołaczkowicach cieszyć się będą nowymi sportowymi salami.

18 listopada 2009 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Busku-Zdroju podpisano dwie umowy na budowę sal gimnastycznych w szkołach podstawowych w Kołaczkowicach i w Dobrowodzie.

Nowa sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Kołaczkowicach zostanie połączona ze szkołą za pomocą dwukondygnacyjnego łącznika. W jej zapleczu znajdować się będą szatnie oraz pomieszczenie trenera, ponadto zostaną wybudowane dwie sale wychowawcze i dwa pomieszczenia techniczne na parterze i na piętrze.

Sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Dobrowodzie będzie miała swoje zaplecze, hol i klatkę schodową. Połączy ją ze szkołą przeziązka, w której mieścić się będą: gabinet dyrektora, pokój nauczycielski oraz szatnie dla uczniów. Wśród pomieszczeń znajdujących się nad zapleczem sali, zaprojektowano m.in. świetlicę i klasę lekcyjną.

Nowe sportowe budynki zostaną wyposażone w szereg instalacji. Powstałe sale gimnastyczne dostaną dodatkowo profesjonalny sprzęt sportowy. W obu inwestycjach przewidziano także budowę placu parkingowego dla samochodów osobowych, budowę chodników i placów, a także wykonanie ogrodzeń i dróg pożarowych przy szkołach.

Zakres prac budowlanych związanych z termomodernizacją budynków jest bardzo szeroki. Obejmuje on m.in. ocieplenie ścian i stropu nad piętrami, wymianę parapetów, orywno-

Sala gimnastyczna w trakcie budowy przy Szkole Podstawowej w Dobrowodzie

wanie, wykonanie pokrycia dachowego, montaż instalacji odgromowej, wymianę instalacji CO, a także szereg prac, zmierzających do poprawy stanu fundamentów budynków. Łączny koszt obu przedsięwzięć to aż 5 318 056 zł!

Sale gimnastyczne powstaną w ramach projektu pn. „Rozbudowa bazy edukacyjnej w gminie Busko-Zdrój”, obejmującego również zrealizowaną już inwestycję, a mianowicie wybudowane obiekty sportowe przy Samorządowym Gimnazjum w Zbudowicach. Projekt w 56% dofinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego.

Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Kołczkowicach – plac budowy

Adaptacja budynku biurowo-mieszkalnego na mieszkania oraz budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego

By choć w części rozwiązać problem braku mieszkań w gminie zakupiono budynek biurowy – po dawnym „Makadamie”, mieszczący się przy ul. Bohaterów Warszawy. Będzie on przystosowany do potrzeb mieszkalnych – powstanie w nim 14 mieszkań socjalnych i 9 mieszkań komunalnych. Zagospodarowany zostanie również teren wokół budynku.

W roku 2009 opracowano projekt techniczny adaptacji budynku oraz uzyskano pozwolenie na rozbudowę, nadbudowę oraz zmianę sposobu użytkowania istniejącego budynku

administracyjno-biurowego z przeznaczeniem na budynek mieszkalny wielorodzinny wraz z budową kotłowni, wewnętrznymi instalacjami, przyłączami i podjazdem dla niepełnosprawnych. Uzyskano pozwolenia na budowę zjazdu z ul. Batalionów Chłopskich i drogi wewnętrznej oraz 36 miejsc postojowych dla samochodów osobowych.

Realizacja zadania planowana jest na lata 2010–2011, a jego łączny koszt wyszacowano na kwotę ponad 3 mln zł. Gmina uzyskała dofinansowanie projektu ze środków budżetu państwa z Banku Gospodarstwa Krajowego, niemniej przyznane dofinansowanie wynosi 40% kosztów kwalifikowanych.

Opracowany został projekt na budowę budynku mieszkalnego na tej samej działce, co adaptowany budynek biurowy po „Makadamie”. W ramach inwestycji powstanie 56 mieszkań, w tym 23 socjalne i 33 komunalne. Koszt całkowity tej inwestycji to 6 670 000 zł. Uzyskano pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego z wydzieleniem mieszkań socjalnych wraz z wewnętrznymi instalacjami i przyłączami do budynku przy ul. Bohaterów Warszawy. Realizacja zadania planowana jest po roku 2012.

Rewitalizacja Buska-Zdroju

„Wzrost estetyki i poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej Miasta Busko-Zdrój – etap I” – tak nazywa się projekt polegający na modernizacji i przebudowie al. Mickiewicza oraz ul. Poprzecznej i fragmentu ul. Kopernika w Busku-Zdroju. Pracami zostanie objęty obszar o powierzchni 3,9 ha oraz ulice o łącznej długości 1 km. Zakres prac związanych z inwestycją obejmuje: przebudowę i rozbudowę infrastruktury podziemnej (kanalizacje, sieci: wodociągowa, elektroenergetyczna i telekomunikacyjna) na terenie objętym inwestycją, przebudowę nawierzchni drogowych i ciągów pieszych wraz z niezbędnymi pracami drogowymi, w tym przebudową skrzyżowań oraz wprowadzeniem sygnalizacji świetlnej. Przedsięwzięcie to połączy z sobą zmianę organizacji ruchu w centrum miasta w taki sposób, aby możliwe było wyłączenie z ruchu kołowego rynku. Dzięki temu możliwa będzie przebudowa płyty rynku, jako kolejnego etapu podejmowanych w ramach rewitalizacji działań.

Również tereny zielone na al. Mickiewicza zostaną uporządkowane i odpowiednio urządzone, z podziałem na strefy zielone, strefy alei i place. Sposób zagospodarowania ich ulegnie zmianie, wprowadzone zostaną także obiekty małej architektury.

Całkowity koszt realizacji inwestycji wyszacowano na kwotę 34 638 471 zł. Zadanie zrealizowane zostanie przy udziale środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Poziom dofinansowania, zgodnie z zawartą z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego umową, wyniesie 57% kosztów kwalifikowanych.

Termin realizacji rzeczowej inwestycji przewidziano na lata 2010–2011. Obecnie prowadzone są prace projektowe, których zakończenie przewiduje się w II kwartale 2010 r.

Busko-Zdrój jako miasto uzdrowiskowe, w sposób szczególny musi dbać o swój wizerunek, który jest jednym z elementów przyciągających kuracjuszy i turystów. Kroki zmierzające do wzrostu estetyki przestrzeni publicznej al. Mickiewicza z pewnością podniosą standard usług uzdrowiskowych i okołouzdrawiskowych kurortu.

Aleja Mickiewicza po modernizacji i przebudowie – wizualizacja

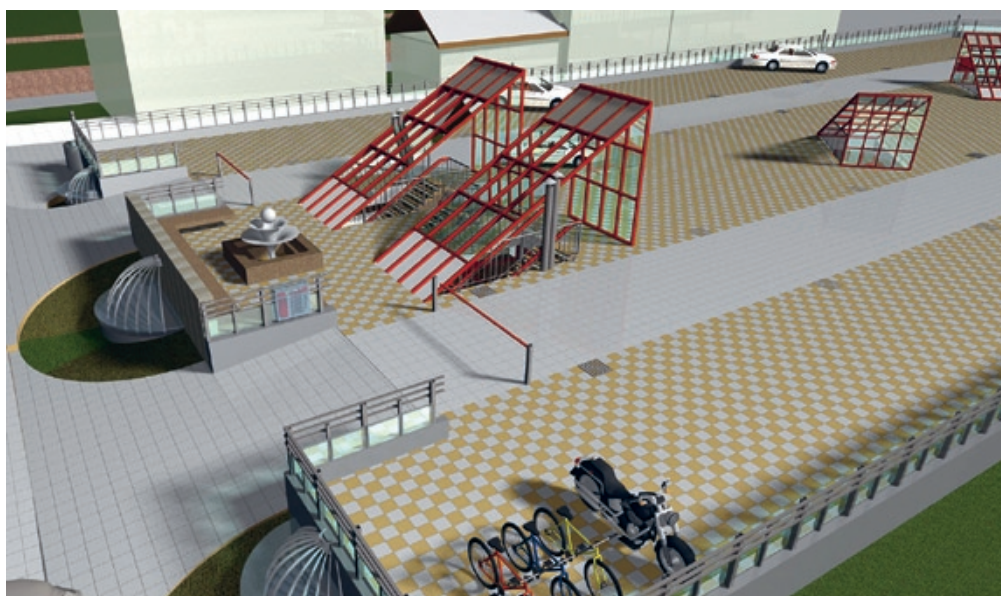
Aleja Mickiewicza po modernizacji i przebudowie – wizualizacja

Przebudowa miejskiego placu targowego przy ul. Targowej w Busku-Zdroju

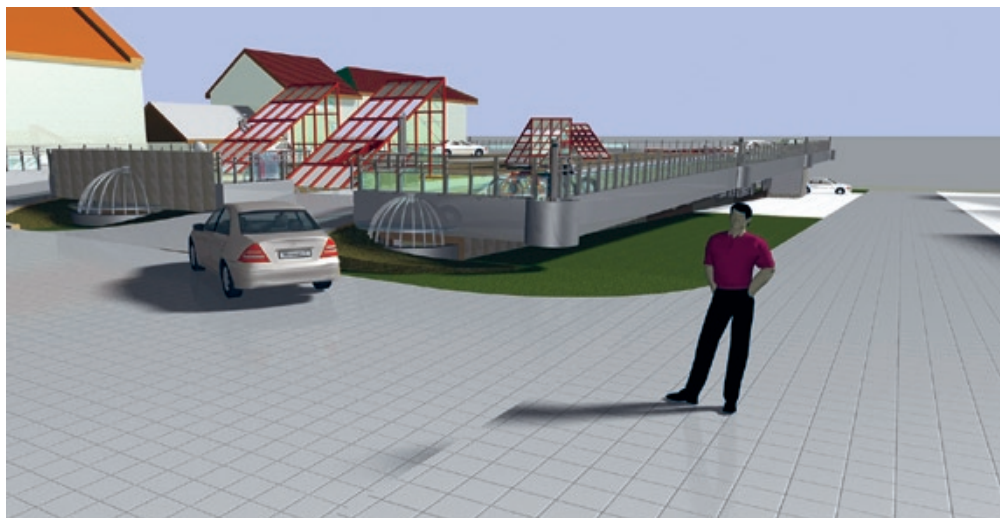
W związku z rewitalizacją miasta Plac Zwycięstwa wyłączony zostanie z ruchu kołowego, tym samym likwidacji ulegną obecnie znajdujące się tam parkingi, dlatego też planuje się wykonanie na terenie placu targowego nowego parkingu na ok. 70 miejsc. Parking powstanie nad częścią targową i dzięki temu podstawowa funkcja placu targowego nie zostanie zmieniona.

Na łącznej powierzchni 5 700 m² wykonane zostaną stanowiska handlowe o powierzchni sprzedaży do 500 m² wraz z zapleczem sanitarnym i niezbędnymi przyłączami. Wyremontowana zostanie nawierzchnia placu oraz dróg i ciągów pieszych w jego obrębie. Wybudowany zostanie zjazd z ul. Batorego, teren będzie odpowiednio oświetlony, powstanie również kanalizacja deszczowa dla potrzeb odwodnienia placu.

Całkowity koszt realizacji inwestycji wyszacowano na kwotę ok. 8 300 000 zł. Zadanie zostało zgłoszone do dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – w ramach projektu: „Wzrost estetyki i poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej miasta Busko-Zdrój – etap II”, który przeszedł pomyślnie ocenę formalną i merytoryczną.

Tak będzie w przyszłości wyglądał miejski plac targowy w Busku-Zdroju – wizualizacja

Miejski plac targowy w Busku-Zdroju po przebudowie – wizualizacja

Dworzec autobusowy

W lipcu 2010 r., zostanie oddany do użytku miejski dworzec autobusowy zlokalizowany przy ul. Waryńskiego w Busku-Zdroju. Obiekt zaprojektowany został jako budynek parteryowy składający się z dworca właściwego oraz wiaty przystankowej. W samym budynku dworca zaplanowane zostały pomieszczenia takie jak kasy biletowe, pomieszczenie dyżurnego ruchu, holl dla oczekujących podróżnych, bufet, pomieszczenia socjalno-gospodarcze i higieniczno-sanitarne.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa podróżującym zamontowany zostanie także monitoring wizyjny.

Prace przy budowie dworca obejmują również położenie chodników i budowę peronu o nawierzchni z kostki brukowej betonowej oraz wymianę części nawierzchni asfaltowej na kostkę brukową. Ponadto wykonane zostaną elementy małej architektury, takie jak ławki, kosze na śmieci, gabłota informacyjna i zegary. Koszt całego przedsięwzięcia wynosi 2 733 304 zł.

Wizualizacja budynku dworca autobusowego w Busku-Zdroju

Na dzień dzisiejszy można już przewidzieć, że ta inwestycja wpłynie na rozwój turystyki w Gminie Busko-Zdrój, podniesie atrakcyjność gminy jako gminy uzdrowiskowej. Dzięki temu przedsięwzięciu sprawniej, szybciej i wygodniej podróżujący będą mogli przemieszczać się zarówno na terenie miasta jak i na obszarach wiejskich.

Budowa ścieżki rowerowej po śladzie torów kolejowych

Zadanie będzie realizowane w ramach projektu pn. „Wzbogacenie i promowanie oferty turystycznej Gminy Busko-Zdrój poprzez budowę ścieżki rowerowej oraz montaż infokiosków”. Gmina ubiega się o pozyskanie dofinansowania przedmiotowego projektu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Koszt całego przedsięwzięcia to 1 983 051 zł. Planowane roboty budowlane obejmą m.in.: budowę ścieżki rowerowej o dł. 3,7 km o nawierzchni bitumicznej, przebudowę dróg dojazdowych w obrębie skrzyżowań ze ścieżką, budowę miejsca odpoczynku i miejsc widokowych.

Opracowano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę. Realizacja zadania przewidziana jest na lata 2010–2011.

Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Radzanowie

Gmina Busko-Zdrój rozstrzygnęła przetarg na „Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Radzanowie” (etap I). Zadanie realizowane jest przy udziale środków Unii Europejskiej w ramach Osi 3 działania „Odnowa i rozwój wsi” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Prace I etapu zagospodarowania terenów rekreacyjnych będą polegały na renowacji nawierzchni istniejącego mola, odbudowie plaży wraz z jej poszerzeniem, ogrodzeniu kompleksu, utwardzeniu placu ppoż., a także ustawieniu nowych elementów małej architektury. Powstanie również boisko do gry w siatkówkę plażową. Podpisano umowę z wykonawcą na realizację I etapu zagospodarowania terenów rekreacyjnych w Radzanowie, którego koszt wyniesie 881 000 zł.

W II zaś etapie tego zadania, wybudowany zostanie parking na 33 miejsca postojowe. Wyremontowana zostanie też nawierzchnia drogi dojazdowej. II etap obejmie również wykonanie obiektów gastronomii i sanitariatów oraz dochodzącego do nich przyłącza kanalizacyjnego i wodociągowego. Zagospodarowane zostaną też tereny zielone za pasmem plaży. Nowoczesny sposób zagospodarowania tych obszarów nie będzie wymagał dużej ingerencji w jego stan obecny. Przewiduje się bowiem nasadzenie nowej zieleni w postaci drzew i krzewów oraz uporządkowanie terenu.

Gmina złożyła również wnioski o dofinansowanie II etapu zadania także w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Oś 4 LEADER, działania „Odnowa i rozwój wsi”. Wniosekowana wysokość dofinansowania wynosi 75% kosztów kwalifikowanych.

Gminna inwestycja ma na celu poprawienie estetyki kąpieliska przy zbiorniku wodnym, uwzględniając przede wszystkim jego funkcję wypoczynkowo-rekreacyjną. W nadchodzącym sezonie będzie więc można korzystać z wielu udogodnień jakie przyniesie realizacja tego przedsięwzięcia.

Środki unijne oraz krajowe pozyskane (i planowane do pozyskania) na realizację zadań w kadencji 2007–2010

Środki zewnętrzne pozyskane przez Gminę Busko-Zdrój na dofinansowanie zadań inwestycyjnych:

- „Modernizacja i wyposażenie ośrodka zdrowia w Busku-Zdroju”; źródło dofinansowania – EFRR w ramach ZPORR działanie 3.5.2, kwota dofinansowania – 1 597 821 zł, koszt całkowity projektu – 2 427 128 zł
- „Budowa sali wielofunkcyjnej przy Szkole Podstawowej w Kamedułach oraz modernizacja szkoły”; źródło dofinansowania – EFRR w ramach ZPORR działanie 3.5.1, kwota dofinansowania – 166 077 zł, koszt całkowity projektu – 255 645 zł (środki pozyskane w 2009 r.)
- „Budowa ścieżki rowerowej na trasie Busko-Wełecz-Kameduły”; źródło dofinansowania – EFRR w ramach ZPORR działanie 1.4, kwota dofinansowania – 4 229 011 zł, koszt całkowity projektu – 5 770 897 zł
- „Rozbudowa bazy edukacyjnej w Gminie Busko-Zdrój”; źródło dofinansowania – EFRR w ramach RPO WŚ działanie 5.2, kwota dofinansowania – 7 031 886 zł, koszt całkowity projektu – 12 556 939 zł
- „Wzrost estetyki i poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej Miasta Busko-Zdrój – etap I”; źródło dofinansowania – EFRR w ramach RPO WŚ działanie 6.1, kwota dofinansowania – 19 743 928 zł, koszt całkowity projektu – 34 638 470 zł
- „Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych wokół zbiorników wodnych w Radzanowie – etap I”; źródło dofinansowania – EFRRROW w ramach PROW, kwota dofinansowania – 500 000 zł, koszt całkowity projektu – 872 541 zł
- „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko-Zdrój”; źródło dofinansowania – Fundusz Spójności w ramach POIiŚ dz. 1.1, kwota dofinansowania – 88 270 809 zł, koszt całkowity projektu – ok. 129 mln zł
- „Budowa boiska sportowego ogólnodostępnego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Busku-Zdroju”; zadanie zrealizowane w ramach programu „Blisko-boisko”; źródło dofinansowania – środki Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, PZU, PZU Życie S.A. oraz budżet państwa, kwota dofinansowania – 304 500 zł, koszt całkowity projektu – 722 361 zł
- „Budowa boisk sportowych wielofunkcyjnych przy ul. Grotta w Busku-Zdroju”; zadanie zrealizowane zostało w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”; źródło dofinansowania – Świętokrzyski Urząd Wojewódzki oraz Sejmik Wojewódzki, kwota dofinansowania – 648 640 zł, koszt całkowity projektu – 1 088 014 zł
- „Odnawialne źródła energii i termomodernizacja gminnych obiektów użyteczności publicznej w Gminie Busko-Zdrój”; zadanie realizowane w ramach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; źródło dofinansowania – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kwota dofinansowania – 2 206 437 zł, koszt całkowity projektu – 7 354 790 zł

- „Odtworzenie cennego dziedzictwa przyrodniczego poprzez podniesienie świadomości mieszkańców obszaru LSR w ramach przedsięwzięcia szkoleniowego realizowanego w Parku Zdrojowym w Busku-Zdroju”; źródło dofinansowania – PROW 2007–2013 działanie 4.1/413, kwota dofinansowania – 24 220 zł, koszt całkowity projektu – 35 715 zł
- Przebudowa drogi gminnej Wełecz-Nowy Folwark w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych; źródło dofinansowania – Skarb Państwa, kwota dofinansowania – 625 449 zł, koszt całkowity zadania – 1 250 898 zł
- Przebudowa ulic: Grunwaldzkiej i Krótkiej w Busku-Zdroju w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych; źródło dofinansowania – Skarb Państwa, kwota dofinansowania – 270 041 zł, koszt całkowity zadania – 670 423 zł
- Przebudowa odcinków dróg gminnych: Cekury – Kopanina – Jata, Galów – Kopanina – Zagosiek oraz przebudowa ulic: Langiewicza i Szanieckiej w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych; źródło dofinansowania Skarb Państwa, kwota dofinansowania ok. 860 155 zł, koszt całkowity zadania – ok. 1 720 308 zł

Środki zewnętrzne planowane do pozyskania przez Gminę Busko-Zdrój:

- „Wzbogacenie i promowanie oferty turystycznej Gminy Busko-Zdrój poprzez budowę ścieżki rowerowej oraz montaż infokiosków”; źródło dofinansowania – EFRR w ramach RPO WŚ działanie 2.3, kwota dofinansowania – 1 672 557 zł, koszt całkowity projektu – 2 090 697 zł
- „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminach Busko-Zdrój i Radziemice oraz w Powiecie Staszowskim”; źródło dofinansowania – Fundusz Spójności w ramach POIiŚ dz. 9.3, kwota dofinansowania – 5 023 230 zł (w tym Gmina Busko-Zdrój ok. 2,5 mln), koszt całkowity projektu – 10 200 271 zł (w tym Gmina Busko-Zdrój ok. 5 mln)
- „Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych wokół zbiorników wodnych w Radzanowie – etap II”; źródło dofinansowania – Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju PROW, kwota dofinansowania – 389 086 zł, koszt całkowity projektu – 632 914 zł
- „Budowa boiska wielofunkcyjnego w Szańcu”; źródło dofinansowania – Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju PROW, kwota dofinansowania – 500 000 zł, koszt całkowity projektu – 820 862 zł
- „Wzrost estetyki i poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej Miasta Busko-Zdrój – etap II”; źródło dofinansowania – RPOWŚ działanie 6.1 Wzmocnienie regionalnych i subregionalnych ośrodków wzrostu (złożono wnioski o dofinansowanie), kwota dofinansowania – 5 269 631 zł, koszt całkowity projektu – 8 782 718 zł
- „Instalacja systemów energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych w gminach powiatu buskiego i pińczowskiego”; źródło dofinansowania – SPPW Środowisko i infrastruktura, kwota dofinansowania 50 419 953 zł, koszt całkowity projektu – 67 226 604 zł (w tym Gmina Busko-Zdrój ok. 20 mln)

Objaśnienia skrótów

Fundusze:

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- FS – Fundusz Spójności
- EFOGR – Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnych
- EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Programy:

- ZPORR – Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
- SPO-ROL – Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich
- RPOWŚ – Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego
- POIŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
- PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- SPPW – Szwajcarsko-Polski Program Współpracy

Środki zewnętrzne pozyskane przez Gminę Busko-Zdrój w kadencji 2007–2010 przeznaczone na realizację zadań z zakresu działalności Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, placówek oświatowych oraz kultury:

- „Program aktywizacji społeczno-zawodowej bezrobotnych w gminie Busko-Zdrój”; źródło dofinansowania – ŚBRR-PO KL, kwota dofinansowania – 174 520 zł, koszt całkowity projektu – 198 760 zł
- „Zainwestuj w siebie – zmień własną przyszłość”; źródło dofinansowania – ŚBRR-PO KL, kwota dofinansowania – 399 978 zł, koszt całkowity projektu 446 903 zł
- „Zainwestuj w siebie – zmień własną przyszłość II”; źródło dofinansowania – ŚBRR-PO KL, kwota dofinansowania – 407 815 zł, koszt całkowity projektu 455 376 zł
- „ww. Wykluczamy Wykluczenie”; źródło dofinansowania – ŚBRR-PO KL, kwota dofinansowania – 1 306 010 zł, koszt całkowity projektu 1 306 010 zł
- środki pozabudżetowe pozyskane przez jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę Busko-Zdrój na realizację różnych programów to ok. 4 401 931 zł
- XIII Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz; źródło dofinansowania – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki oraz sponsorzy, kwota dofinansowania – 250 057 zł, całkowity koszt festiwalu – 392 036 zł
- XIV Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz; źródło dofinansowania – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki oraz sponsorzy, kwota dofinansowania – 372 105 zł, całkowity koszt festiwalu – 547 928 zł
- XV Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz; źródło dofinansowania – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki oraz sponsorzy, kwota dofinansowania – 372 110 zł, całkowity koszt festiwalu – 526 040 zł

- XVI Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz; źródło dofinansowania – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki oraz sponsorzy, kwota dofinansowania – 246 000 zł, całkowity koszt festiwalu – 664 062 zł

Środki zewnętrzne pozyskane przez Gminę Busko-Zdrój na imprezy własne organizowane w ramach współpracy zagranicznej w kadencji 2007–2010:

- Międzynarodowa wymiana młodzieży pomiędzy Miastem Steinheim (Niemcy), a Gminą Busko-Zdrój (Polska); grantodawca – Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, kwota grantu – 2 590 zł, koszt całkowity projektu – 5 309 zł
- Międzynarodowa wymiana młodzieży pomiędzy Miastem Steinheim (Niemcy), a Gminą Busko-Zdrój (Polska) „Młodzieży przyszłości Małych Ojczyzn”; grantodawca – Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, kwota grantu – 5 724 zł, koszt całkowity projektu – 16 164 zł
- Projekt szkoleniowy „Z Unią nam po drodze”; grantodawca – Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, kwota grantu – 34 290 zł, koszt całkowity projektu – 44 082 zł
- Spotkanie koordynatorów w ramach projektu sieci miast bliźniaczych S-S-B-S-S; grantodawca – Unia Europejska „Program dla Obywateli”, kwota grantu – 5 341 zł, koszt całkowity projektu – 8 333 zł
- „Olimpiada Młodzieży Miast Bliźniaczych” w ramach projektu wieloletniego sieci miast bliźniaczych S-S-B-S-S; grantodawca – Unia Europejska „Program dla Obywateli”, kwota grantu – 22 167 zł, koszt całkowity projektu – 52 223 zł
- Projekt szkoleniowy „Finanse samorządu terytorialnego w Polsce na przykładzie Gminy Busko-Zdrój”; grantodawca – Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, kwota grantu – 46 541 zł, koszt całkowity projektu – 67 210 zł
- Projekt międzynarodowej wymiany młodzieży „VI Międzynarodowa wymiana młodzieży Busko-Zdrój (Polska) – Chmielnik (Ukraina)”; grantodawca – Ministerstwo Edukacji Narodowej, kwota grantu – 42 024 zł, koszt całkowity projektu – 89 843 zł
- Konferencja „Nasze dziedzictwo kulturowe” w ramach projektu wieloletniego sieci miast bliźniaczych S-S-B-S-S; grantodawca – Unia Europejska „Program dla Obywateli”, kwota grantu – 44 915 zł, koszt całkowity projektu – 160 000 zł
- Projekt szkoleniowy „Finanse samorządu terytorialnego w Polsce na przykładzie Gminy Busko-Zdrój – II etap”; grantodawca – Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, kwota grantu – 45 024 zł, koszt całkowity projektu – 53 225 zł

Od 2007 r. wykorzystujemy tę niepowtarzalną szansę, jaką jest możliwość pozyskania i wykorzystania pozabudżetowych środków finansowych.

Wysokość pozyskanych przez Gminę Busko-Zdrój środków zewnętrznych w latach 2007–2010 wynosi **134 658 161 zł**, co wedle stosowanych wskaźników w przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowi **4 157 zł**.

Dzięki pozyskanym środkom pozabudżetowym możliwa była, i nadal jest, realizacja wielu inwestycji i przedsięwzięć w naszej gminie.

